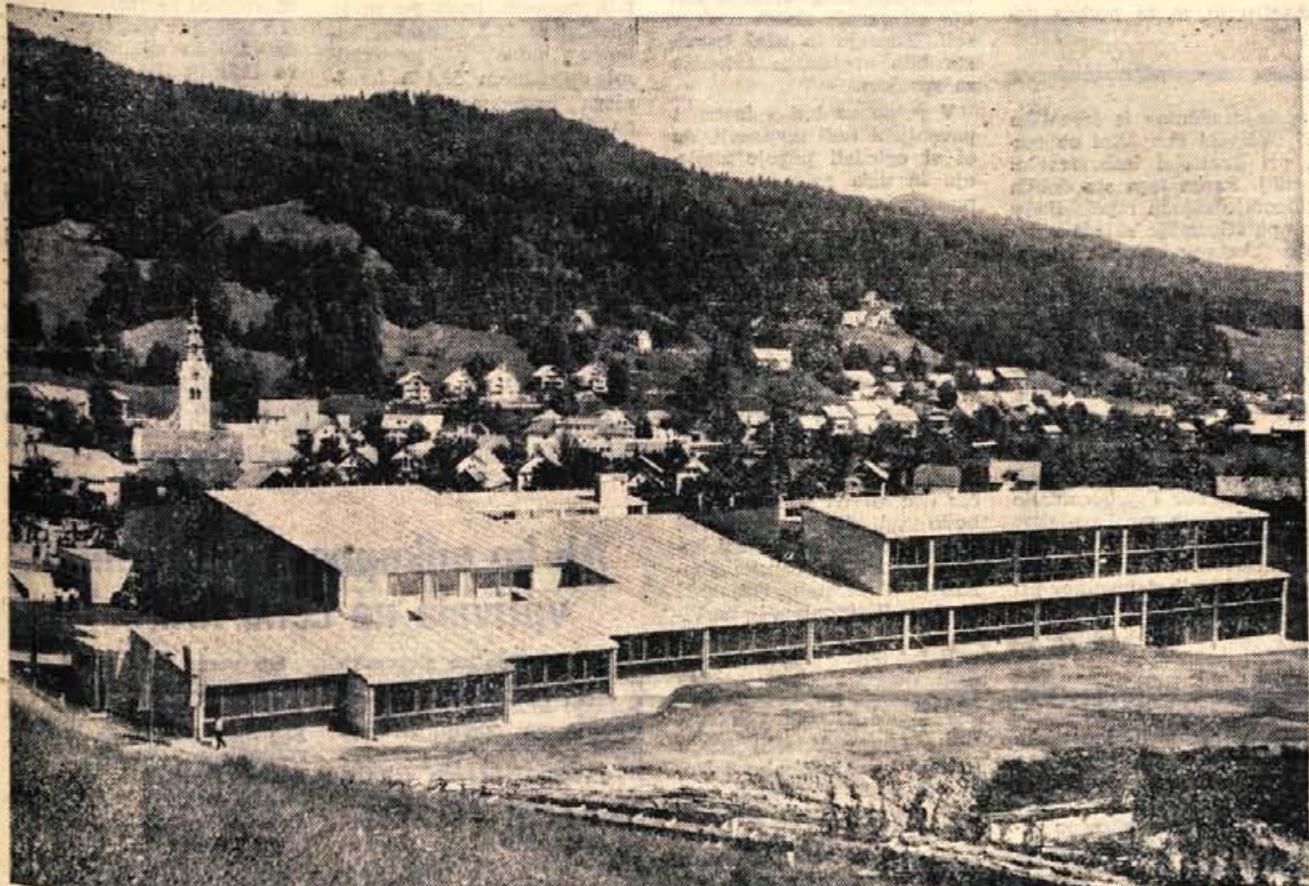

LETTO XXIV. — Številka 67

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka in Tržič — Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLASILLO SOCIALISTICNE ZVEZE DELOVNEGA LIUDSTVA ZA GORENJSKO

Za 15,4 odstotka

Po podatkih oddelka za gospodarstvo kranjske občinske skupščine so ob polletju življenjski stroški oziroma izdatki štiričlanske družine za 15,4 odstotka večji v primerjavi z lanskim poprečjem. Najbolj so se povečali izdat-

ki za hrano, za tekstilne izdelke in za obutev. Tako so se izdatki za hrano povečali za 19,1 odstotka, tekstilni izdelki in obutev pa so se podražili za 18,4 odstotka. Med prehrabnenimi artikli se je najbolj podražilo sveže sadje

(59,7 odstotka) sledijo sveže vrtnine (30,4) predelane vrtnine (25,7), jajca, mleko in mlečni izdelki (24,9), izdelki iz mesa (23,4). Od drugih podražitev pa omenimo kurjava in razsvetljavo: kurjava je bila ob polletju dražja za 25,1 odstotka, razsvetljava pa za 9,7 odstotka. Za 30,2 odstotka so se podražili tudi izdelki za higieno in zdravila, za 21,4 odstotka pa prometne storitve.

Poprečni osebni dohodki v gospodarstvu v kranjski občini so bili ob polletju za 13,4 odstotka večji kot lani oziroma za 21,5 odstotka večji kot lani v prvih šestih mesecih. V negospodarstvu pa so bili junija poprečni osebni dohodki večji za 12 odstotkov oziroma za 18,4 odstotka kot lani junija. Poprečni osebni dohodek v kranjski občini je znašal v prvem polletju letos v gospodarstvu 1500 dinarjev, v negospodarstvu pa 1728 dinarjev.

A. Z.

Elita KRANJ

Odprli smo novo specializirano trgovino za prodajo nogavic

Elita Nogavičar

v Škofji Loki, Mestni trg 6.

Vabimo vas, da si ogledate bogato zalogu vseh vrst ženskih, moških in otroških nogavic.

Trgovsko podjetje Elita Kranj

KRANJ, sreda, 1. 9. 1971

Cena 50 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, Od 1. januarja 1958 kot poltednik, Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko, Od 1. januarja 1964 kot poltednik in sicer ob sredah in sobotah.

Z A G O R E N J S K O

Danes so prvič prestopili učenci iz zgornjega dela Poljanske doline prag nove šole v Gorenji vasi. Nedvomno se bodo v njej počutili veliko bolje kot v stari. (Zapis z otvoritve na 10. strani) — Foto: F. Perdan

Kmetje naj odločijo!

4. stran

Šuštarska nedelja v Tržiču

8. stran

Tragičen konec veselice

15. stran

mešanica kav
EK STRA

VSAKOMUR PRIJA
KAVA SPECERIJA

Razstava NOB

V petek, 3. septembra, ob 19. uri bo v prostorih Gorenjskega muzeja v Kranju v Tavčarjevi 43 odprta muzejska zbirka Narodnoosvobodilni boj na Gorenjskem. Na razstavi je nekaj sto dokumentov in prek 200 fotografij iz NOB, na hodniku pa bo zaradi pomanjkanja

prostora tudi pregled partizanskega orožja. Razstavo sta pripravila kustosa Gorenjskega muzeja Mira Mihevc in France Benedik. Razstava bo stalna, pripravili pa so jo v počastitev 30-letnice vstaje slovenskega ljudstva in v počastitev praznika občine Kranj.

Odprt prvi vojaški dijaški dom

Pretekli četrtek so se v Ljubljani odprla vrata prvega vojaškega dijaškega doma v Sloveniji, ki so ga poimenovali po slavnem komandantru slovenske partizanske vojske, narodnemu heroju Francu Rozmanu. Fantje iz vseh kra-

jev Slovenije so prišli v dom v spremstvu staršev. Ne zato, ker sami ne bi znali, ampak zato, da so si starši lahko ogledali, kje bodo njihovi sinovi živeli in se učili. Pa tudi zato, ker so fantje še mladoletni in je za podpis po-

JESENICE

Letos bo dobito 145 dijakov in študentov iz jeseniške občine štipendije in posojila. Pri občinski skupščini so razdelili 10 štipendij in 5 posojil, pri Temeljni izobraževalni skupnosti pa so razpisali 6 štipendij. Razen tega sta dobila 2 študenta iz jeseniške občine štipendijo sklada republike za zaposlovanje, 20 dijakov pa štipendije sklada republike izobraževalne skupnosti. Oba sklada podeljujeta štipendije socialno šibkim in radarjenim dijakom. Kandidate je izbral Zavod za zaposlovanje na Jesenicah in jih tudi testiral. Razen teh štipendij je razpisala železarna 85 štipendij. Splošno gradbeno podjetje Sava 3, Ljubljana Transport 4 in Kovinska oprema v Mojstrani 3. Zavod za zaposlovanje pa podeljuje še študijsko pomoč socialno šibkim dijakom in študentom. Lani so podelili 7 takih pomoči.

—jk

V Kranjski gori, v hotelu Prisank, bo od 1. do 4. septembra seminar evropske delovne skupine za psihosomatske raziskave obolenj (European Working Group For Psychosomatic Cancer Research EUPSYCA). Poleg priznanih strokovnjakov iz Anglije, Finske, Češke, Italije, Madžarske, Nemčije, Poljske in Jugoslavije bodo na seminarju sodelovali tudi strokovnjaki iz Amerike. Razpravljalci bodo o vlogi psihičnih dejavnikov pri nastanku in razvoju rakastih obolenj ter psihoški obravnavi rakastih bolnikov.

dr. M. Pajntar

KRANJ

V nedeljo, 29. avgusta, je bila v prostorih kmetijske zadruge Sloga v Kranju seja zadružnega sveta, upravnega odbora zadruge in živinorejskih odborov. Seje so se udeležili tudi predstavniki Društva živinorejcov Kranj in Zavarovalnice Sava iz Kranja. Kmetje so obravnavali polletni obračun zadruge, priprave na živinorejsko razstavo v Naklem, ki bo 18. septembra, program živinorejskih društev in zavarovanje živine ter sporazum o cenah mleka in mesa ter premiranju plemenjskih telic.

V živahni razpravi so se prisotni zedinili, da bodo o načinu zavarovanja živine, posebno pa o ustanovitvi sklada za zatiranje bolezni v imenu, oddočali potem, ko jim bodo pristojni predloge temeljito pojasnili. To velja posebno za živinorejsko društvo in za Zavarovalnico. Prav tako so razpravljalci o odkupni ceni mleka, ki je zaradi podražitve krme prenizka. Sklenili so, da bodo upravnemu odboru sporazuma predlagali novo odkupno ceno mleka.

—jk

RADOVLJICA

Radovljica, 31. avgusta — Popoldne se je na redni seji sestal komite občinske konference zveze komunistov. Obravnaval je evidentiranje možnih kandidatov za funkcije v organih ZK, predlog o samoupravnem sporazumu in nekatera druga vprašanja.

Jutri bo seja predsedstva občinskega sindikalnega sveta. Člani predsedstva bodo obravnavali predlog samoupravnih sporazumov voljenih in upravnih organov in predlog akcijskega programa ter nalog za letošnjo jesen ter za zimske mesece.

V petek popoldne bo tudi redna seja izvršnega odbora občinske konference socialistične zveze. Iz obširnega dnevnega reda omenimo razpravo o organizaciji obravnavne dokumenta o dolgoročnem razvoju Slovenije, organizacijo javne razprave o ustavnih spremembah SRS, delovnem program za september in oktober ter pripravo organizirane razprave o izhodiščih za uvedbo starostnega zavarovanja kmetov.

A. Z.

ŠKOFJA LOKA

V četrtek pripravlja delovni kolektiv Jelovice iz Škofje Loke piknik za svoje upokojence. Zjutraj ob sedmih trideset se bodo zbrali v menzi v Škofji Luki, kjer bodo imeli majhno zakusko. Zatem si bodo ogledali tovarno, kjer so nekoč delali. Okrog poldne pa se bodo odpeljali na piknik. Če bo lepo vreme bo pogostitev v Tamarju, če bo deževalo pa na Visokem.

—lb

Do julija ugodno

godbe potreben tudi podpis enega od staršev.

V vojaški dijaški dom je bilo od 115 kandidatov sprejetih 74 dijakov. Večino drugih so zavrnili zaradi neustreznega zdravstvenega stanja ali zaradi slabih ocen v šoli. Zdravje in učni uspeh sta bila poglavita kriterija za sprejem.

V petek so bili v internat povabljeni tudi novinarji, da bi si ogledali pogoje življenja in dela gojencev. Poleg ravnatelja dijaškega doma so v razgovoru z novinarji sodelovali tudi predstavniki komande ljubljanskega armadnega področja in republikega sekretariata za narodno obrambo. Uradna otvoritev dijaškega doma bo šele nekje sredi septembra.

Gojenci imajo v šoli popolno oskrbo. Za sedaj še nimašo posebne, svoje gimnazije. Predvidoma jo bodo zgradili čez dve ali tri leta. Zato ne bodo vsi dijaki obiskovali iste gimnazije. Razdeljeni bodo na štiri ljubljanske gimnazije: V Mostah, Poljanski cesti, za Bežigradom in na Viču. Nekaj jih bo obiskovalo tudi srednje tehnične šole vseh smeri: strojno, gradbeno, tehnično itn.

V vsaki spalnici spijo po širje fantje. V sobi imajo tudi vsak svojo pisalno mizo, ker se bodo v sobotah tudi učili. Dijaki imajo v domu vso oskrbo, oblike in obutev, z eno besedo vse od robca do pokrivala in še mesečne vozovnice za mestni promet. Organizirali bodo obisk kino predstav, gledališča, razstav in športnih prireditvev. Ob sobotah in nedeljah bodo prosti, kolikor jim bo to učenje dovoljevalo. Za žepnino pa dobijo v prvem letu mesečno še po 50 din.

Dijaki ne bodo uniformirani, ampak jim bo šola po meri naročila civilne obleke različnih vzorcev, tako da se fantje ne bodo razlikovali od drugih vrstnikov. Po opravljeni gimnaziji (4 leta) se bodo fantje vpisali v vojne akademije. V JLA so dolžni ostati samo toliko časa, kolikor časa jih JLA štipendira (štiri leta gimnazije in štiri leta vojaške akademije).

Dijaki vojaškega dijaškega doma niso v rokah oficirjev, ampak vzgojiteljev in vzgojiteljic. Ravnatelj vojaškega dijaškega doma je Lojze Šonc, profesor pedagogike in psihologije, ki je bil doslej sedem let ravnatelj gimnazije v Stični. Sedaj stoji v domu dve vzgojiteljici, čez štiri leta, ko bodo v dijaškem domu dijaki vseh štirih razredov gimnazije, pa bo osem vzgojiteljic (za vsak razred po dve).

Zal smo ugotovili, da je v vojaškem dijaškem domu najmanj fantov z Gorenjske.

J. Vidic

Podatki o gospodarjenju v kranjski občini so za letošnji sedem mesecev v primerjavi z lanskimi rezultati in letošnji predvidevanji do konca leta dokaj ugodni. Industrijska proizvodnja je bila do konca julija letos za 11 odstotkov večja kot lani v sedmih mesecih, izvoz pa se je povečal za 26,2 odstotka. Ta-

ko je v industrijski proizvodnji doseženega 59,4 % letošnjega programa, v izvozu pa že 65,5 odstotka. V primerjavi z letom 1970 so bile julija tudi zaloge izdelkov v industriji za 4,5 odstotka manjše, v primerjavi z junijem letos pa so se julija zmanjšale za 7,6 odstotka.

Med podjetji, ki so se najbolj približala uresničitvi letošnjega programa količinske proizvodnje lahko omenimo štiri podjetja. Do konca julija je uresničilo 77,5 odstotka letošnjega plana podjetje IKOS, 67,2 odstotka KZK — PE Oljarica, 63,8 odstotka

Iskra in 61 odstotkov IBI. Zanimivi so tudi podatki o izvozu. Deset kranjskih industrijskih podjetij je do konca julija izvozilo za 11,5 milijona dolarjev, od tega 79,5 odstotka v države s čvrsto valuto ter 20,5 odstotka v vzhodne in druge države. Med največjimi izvozniki so Iskra (3,5 milijona dolarjev), Planika (2,9) Tekstilindus (2), Sava (1,2) in IBI (1,1 milijona dolarjev v letošnjih sedmih mesecih). Iskra je izpolnila do julija 60,2 odstotka letošnjega izvoznega programa, Planika 72,3 odstotka, Tekstilindus 63 odstotkov, Sava 49,4 odstotka in IBI 91,4 odstotka. Med podjetji, ki sicer s prej omenjenimi ne izvajajo za tolikšne zneske pa velja omeniti podjetje Gorenjska oblačila. To podjetje je do julija izvozilo za prek 35 tisoč dolarjev v države s čvrsto valuto in tako v sedmih mesecih že za 67 odstotkov preseglo svoj letošnji izvozni program.

A. Z.

Ali bo odkupna cena pšenice vplivala na ceno kruha?

Ze junija so se slovenska mlinarska in pekarska podjetja pritoževala, da nimajo denarja za odkup letošnje pšenice. Zato so že razmišljali o povečanju cen mlinarskih in pekovskih izdelkov. Nesporazmerje med cenami žita, ter mlinarskimi in pekovskimi izdelki ogroža akumulativnost teh podjetij, ki ne morejo več odgovarjati za redno preskrbo prebivalstva s kruhom in ostalimi pekovskimi izdelki.

Reden odkup pšenice je bil torej »pod vprašanjem« že pred žetvijo, za katero se je kasneje izkazalo, da je bila rekordna tako po količini, kakor tudi po kvaliteti. Ploščne banke so doslej redno dajale kredite mlinarskopredelovalni industriji za odkup pšenice, letos pa denarja za te namene niso imeli dovolj. Zato je bila potrebna pomoč Narodne banke.

Ob vsem tem pa so letos odkupne cene koruze višje od odkupne cene pšenice, kar je očitno neskladje. Tako je razumljivo prihajalo do različnih špekulacij. Marsikje krmijo živilo s pšenico, ker stane kilogram krmil najmanj 2 dinarja! Naša mlinarskopredelovalna industrija si zato prizadeva zbiti ceno koruze. Kot drugod po svetu, bi morala biti tudi pri nas koruza cenejša od pšenice za 20 do 30 odstotkov.

Slišati je glasove, da se tržne cene pšenice ne bi smele več poviševati, za malen maloprvajne cene kruha. S tem bi vsaj za silo pokrili stroške peke kruha. Zato je pripravljajo posebno analizo proizvodnih stroškov kruha ter nov sporazum, ki naj bi uveljavil višje cene kruha. Zadnjo besedo pri tem bodo imeli seveda občine ter zavod za cene!

—jk

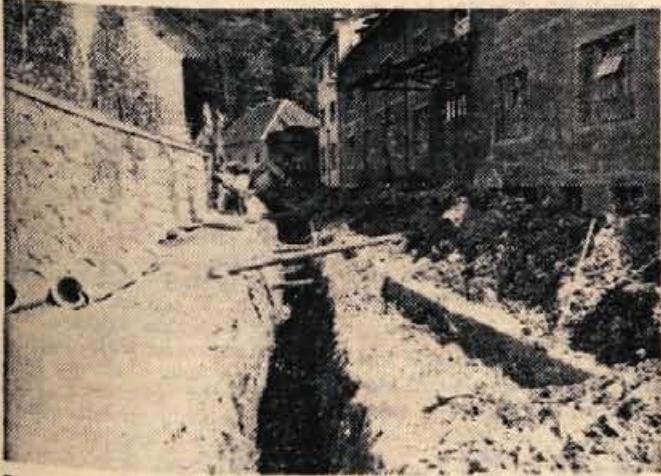
Kmetovalce obveščamo, da bomo priredili demonstracijo z novim izkopalnikom krompirja v Žabnici — zbirališče pred Zadružnim domom — v četrtek, 2. septembra 1971 ob 8. uri.

VABLJENI!

**AGROTEHNIKA Ljubljana
Kmetijska zadruga
SLOGA Kranj**

Urejajo kamniške ulice

Parmova ulica v Kamniku je tik za tovarno usnja. Tod, ob sami tovarni, je nekoč tekla Mlinščica, vendar je struga že dolgo suha. Ljudje pa so še naprej tako kot nekoč v strugo metali razne od-

V Parmovi ulici v Kamniku zasipajo strugo Mlinščice in urejajo novo kanalizacijo. — Foto: J. Vidic

padke, tako da je bila ta ulica od vseh kamniških ulic najbolj zanemarjena. Nekoč je Mlinščica tod poganjala dva mлина in stroje v obrtnih delavnicah. Enega od teh starih mlinov je kupil pokojni

Knaflič in v mlino razvil usnjarsko obrt. Sčasoma je iz mlina zrasla tovarna usnja, ki se je po vojni razvila v moderno podjetje.

V Parmovi ulici ni bilo urejene kanalizacije. Vsaka hiša je imela svoj odvod v strugo Mlinščice ali pa svoj lastni odvod v zemljo. Zato je krajevna skupnost Kamnik pri komunalnem podjetju naročila ureditev kanalizacije v tej ulici. Obenem s kanalizacijo bodo zasuli strugo Mlinščice. Za kanalizacijo so že izkopali 230 cm globok rov. Ko bodo opravili ta dela, bodo Parmovo ulico asfaltirali. Tovariš Grzinčič, predsednik krajevne skupnosti Kamnik, je posebno poudaril, da ta dela izvajajo s finančnimi sredstvi še iz prejšnjega samoprispevka občanov. Denar iz novega (letošnjega) samoprispevka je namreč točno razporejen po delovnem programu, ki je bil sprejet na zborih občanov.

J. Vidic

denar
je sredstvo za življenje

KRANJ
TRŽIČ
RADOVLIČICA
BLEĐ

JESENICE
ŠKOFJA LOKA
ŽELEZNICKI
ŽIRI

zato

ga hranimo na varnem

Radovljška podjetja za 18 odstotkov

Radovljška industrijska podjetja so v juniju letos zabeležila za 6 odstotkov večjo proizvodnjo pri 8 odstotkov

daljšem delovnem času kot lani. V primerjavi z lanskim prvim polletjem so povečala proizvodnjo v letošnjih prvih šestih mesecih za 18 odstotkov. Najbolj so povečali proizvodnjo v Elanu (za 51 odstotkov). Temu pa sledijo TIO (45) in Almira (za 43 odstotkov). Pri drugih podjetjih znaša poprečno povečanje proizvodnje za 12 odstotkov. Pod tem poprečjem pa so Veriga, Sukno, LIP in Vezenine.

Največ težav v prvem polletju s preskrbo materiala so imela v občini Kovinsko predelovalna podjetja. Zaloge pa se v podjetjih v poprečju z minulim letom niso bistveno povečale.

Podatki o izvozu pa kažejo, da se je ta v prvih šestih mesecih v primerjavi z lanskimi povečal za 23 odstotkov. Vendar pa se je izvoz na konvertibilno področje zmanjšal za 7 odstotkov. Izvoz na konvertibilno področje so do polletja povečali le LIP in deloma Vezenine ter Elan.

A. Z.

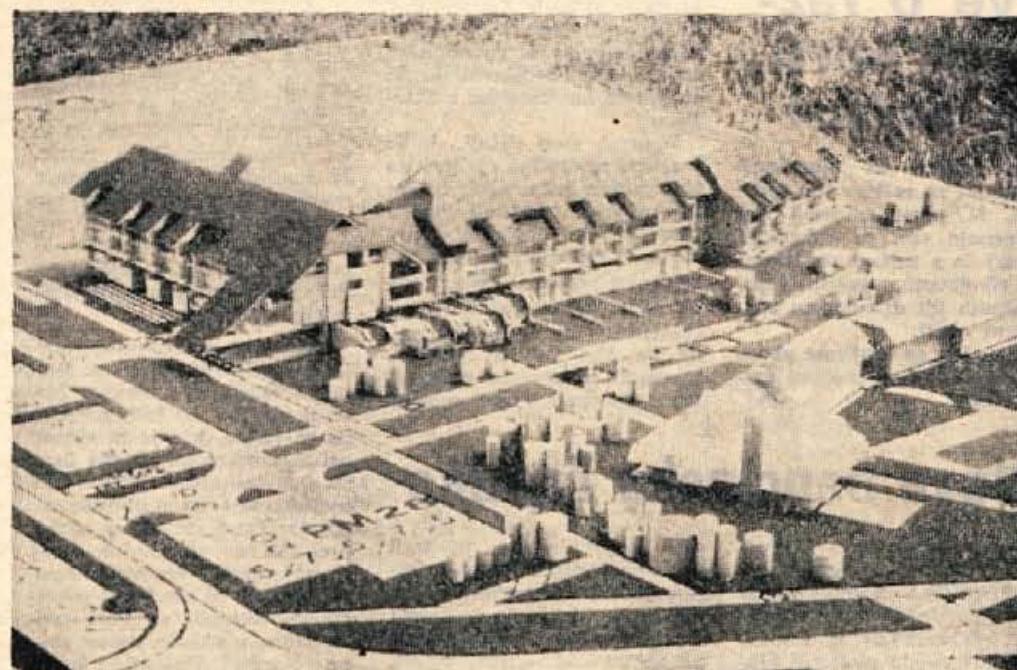
Klub nekaterim težavam poteka gradnja novega Kompasovega hotela v Kranjski gori po načrtih. Gradbeniki so že zabetonirali temelje vseh treh traktov, pri B in C traktu pa so že dozidali vse kletne prostore do prve plošče. Tako lahko računamo, da bo hotel do konca letašnjega leta pod streho.

Nov hotel bo stal severno od sedanjega Kompasovega motela. Stanovalci novega hotela bodo imeli lep razgled proti staremu delu Kranjske gore, na bližnja smučišča, gozdove in okoliške vrhove Vitrance in Karavank. Hotel se bo arhitektonsko ujemal s sedanjim motelom in značilnostmi Kranjske gore. Streha bo imela močne napušče, prekrita bo s temnim eternitom, stene bodo kombinacija lesa in betona, seveda pa ne bo manjkalo značilnih gorenjskih balkonov z leseni ogrevanjami.

Nov Kompasov hotel bo imel celo vrsto najrazličnejših prostorov. Ledeni bar bo imel 50 sedežev, restavracija 400, nočni bar 150, družabni in konferenčni prostori pa bodo imeli 90 sedežev. Hotel bo imel tako nad 700 sedežev. Imel bo tudi plavalni bazen s premičnimi stenami, sauna z dvema kabinama, štiristežno avtomatsko kegljišče s prostorom za igralne avtomate in namizni tenis, za smu-

čarje pa bo imel hotel tudi 160 smučarskih omaric. Pri novem hotelu bo parkirni prostor za 100 vozil, razen tega pa bodo v sklopu hotela še garaže za 50 vozil.

Zaradi vseh kvalitet bo dobil novi Komparsov hotel v Kranjski gori A kategorijo in zaključeno turistično in gostinsko celoto s širokim izborm gostinskih in rekreacijskih uslug. J. Košnjek

Maketa novega Komparsovega hotela v Kranjski gori

GKB Kranj, podružnica Škofja Loka, je v ponedeljek dopolne odprla svoje novo poslovno mesto v Žireh. Za ta korak so se pri GKB v Kranju odločili predvsem zaradi vse večjega števila prebivalstva in vse močnejših gospodarskih organizacij v tem delu Poljanske doline. Gospodarstvu močno primanjkuje obratnih sredstev, s tem pa, ko bodo ljudje imeli bančno mesto v bližini, bo banka zajela večino denarja, ki leži pri privatnih nekoristen in ga dala v obtok. Druga prednost novega poslovnega mesta pa je, da bodo gospodarske organizacije del osebnih dohodkov nakazovale ljudem na hranilne knjižice in jim pregnale strah pred banko. Novo poslovno mesto bo odprto ob torkih, četrtikih in petkih od 7. do 12. ure, ob ponedeljkih in sredah pa od 7. do 12. in od 13. do 16. ure. Enota bo opravljala za prebivalstvo hranilno službo, nakup in prodajo valut in deviz, devizne račune, žiro in tekoče račune, potrošniške in turistične kredite, stanovanjsko varčevanje in kreditiranje, prebivalci pa bodo dobili tudi vse informacije.

(—Jg) — Foto: F. Perdan

Javne razprave o razvoju turizma in obrti v škofjeloški občini

Skupščina občine Škofja Loka je na zadnjem seji, ki je bila konec junija, pregledala problematiko lava in ribolova v občini, razvoj zasebne gospodinske dejavnosti in razvoj zasebne obrti. Zadolžila je oddelek za gospodarstvo naj na podlagi predlogov in pripombe pripravi za oktobrsko sejo dopolnjeno poročilo s predlogi in sklepi, ki bodo hkrati obravnavali družbeno in zasebno obrt, še posebej pa vprašanje šušmarstva. Ugotovitve in sklepi bodo osnova za srednjeročni program razvoja obrti v škofjeloški občini.

Občinska skupščina je tudi zadolžila oddelek za gospodarstvo, da organizira javne razprave, ki naj jo vodijo krajevne skupnosti in turistična društva, kot najbolj

zainteresirani in odgovorni dejavniki za rešitev teh vprašanj. K javni razpravi naj pritegnejo vse, se kakorkoli ukvarjajo s turizmom, lovom in ribolovom, gospodarstvom, zasebnim ali družbenem sektorjem obrti.

Ta teden so krajevne skupnosti že začele z javnimi razpravami.

—lb

Nova bencinska črpalka

V ponedeljek so v Medvodah na klancu ob cesti I. reda Ljubljana—Kranj odprli novo bencinsko črpalko podjetja »Istra-benz« iz Kopra. Dela je izvajalo podjetje Slovenska cesta in so veljala z opremo vred 2 milijona dinarjev. Ob črpalki, ki bo od-

Krajši seznam za ozimnico

Poletje se vztrajno preveša v jesen. Zdaj je čas, ko nakupujemo večje količine živil in jih shranimo za zimo. Pravimo, da nakupujemo ozimnico. Marsikdo pa se je po sprehodu po tržnici in mimo trgovin premislil: ni vredno nakupovati in predelovati sadja in zelenjave za zimo, ker je enostavno predrago. Krompir in jabolka še morda, toda sadje za kompote je postal tako draga, predraga za posladek. Cene je v že kupljenem kozarcu, prav tako zelenjava v konzervi. Le vrtičkarji morda še vztrajajo, vse leto obdelujejo vrt, gojijo zelenjavo, ogledujejo sadje in v jeseni pridno vlagajo le za njih cenen zelenjav. Klasične ozimnice s kuhanjem marmelade, zelenjave in kompotov si privoščijo le še redke gospodinje. Nekaj smo jih poprašali. V naši mali anketi verjetno ni vseh variant zimske oskrbe z živili, lahko pa zatrdirimo, da ima predelovalna industrija sadja in zelenjave kar lepo prihodnost.

I. J., uslužbenka: »Lani sem skuhalo marmelado iz sliv, ker smo za dva stara tisočaka lahko obrali celo drevo. Letos so slive po 5 din, pa mi kuhanje tako drage marmelade še na misel ne pride.

Nekaj zelenjave zraste na vrtni, pesu bom vložila, sadja pa nobenega.«

M. E., uslužbenka: »Ne kupujem nikoli ozimnice. V kleti hranim kurilno olje, tako

da niti za krompir nimam prostora. Z možem sva sama, tako da se za dva človeka ne izplača vlagati ali vkuhati doma, ko pa je v trgovini že pripravljeno ceneje.«

M. O., upokojenka: »Kupim samo okoli 50 kg jabolk, dovolj je zame. Vse drugo predelam na vrtu: krompir, tudi češnje imam že vložene, komplje in ribez. Se tono in pol premoga bom kupila in 2 m drv, pa bo moja ozimnica kompletna, poceni in vsa domača.«

O. P., uslužbenka: »Ze dve leti ne kupujemo več krompirja za ozimnico, jabolka pa eno leto. V novem stanovanju je centralna kurjava in tako ozimnica ne traja. Samo sok iz borovicne skuhamo pri nas, pa gobe vložimo. Pa še to le, če jih kaj naberemo na sprehodih. Vse ostalo kupim v konzervah, zdi se mi boljše kot česa sama pripravim.«

S. S., uslužbenka: »Vsi leti kupim okoli 100 kg krompirja in prav toliko jabolk. Ostala živila za ozimnico pa že tri leta ne pripravljam sama. Vse naročim pri podjetju Vočar Beograd. Pred tremi leti smo prvič poskusili, pa nam je bilo všeč in bomo tako tudi nadaljevali. Nobenega dela ni, nobenih skrb. Po pošti pride okoli 90 kozarcev in konzervi sadja in različne zelenjave. Malo prostora zavzema tako ozimnica, pa tudi živila so obstojna.«

Slovenska predelovalna industrija za sadje še ne razpoljuje kompletnih ozimnic kot nekatera jugoslovanska podjetja. Le nekatera trgovska podjetja organizirajo prodajo sadja in zelenjave na veliko. Vetrigradna Živila v Kranju pripravlja prodajo paprike in sive iz Vojvodine in Bosne. Cena še ni določena, bo pa nekoliko nižja kot v maloprodaji. Za ostalo zelenjavo ni zanimanja; že zdavnaj si ne polnimo več kleti z zeljnimi glavami.

KZK Kranj bo kot že leta doslej v svojem skladu v Senčurju prodajala krompir za ozimnico. Cena za kilogram še ni določena, bo pa verjetno takoj kot pri večini predelovalcev med 80 in 90 parami za kilogram. V sredini septembra bodo zreli tudi jabolka in hruške na plantaži v Predvoru. Pričakujem ni posebno velik zaradi suše. Cene bodo verjetno višje kot lani.

Krompir bodo prodajale za ozimnico tudi kmetijske zadruge v Cerkljah in v Kranju. KZ Sloga v prodajalni v Stražišču zniža ceno za kilogram pri večji kupljeni količini krompirja. Ostale zadruge v kranjski občini ne prodajajo manjših količin krompirja, le na vagoni. Za manjše količine krompirjeve ozimnice se da zmeniti tudi pri kmetih.

L. M.

Kmetje naj odločijo!

Če bo zavarovalna premija nizka, se bo vedno več kmetov odločalo za zavarovanje živine. Sedanji odstotek je namreč marsikje še nizek

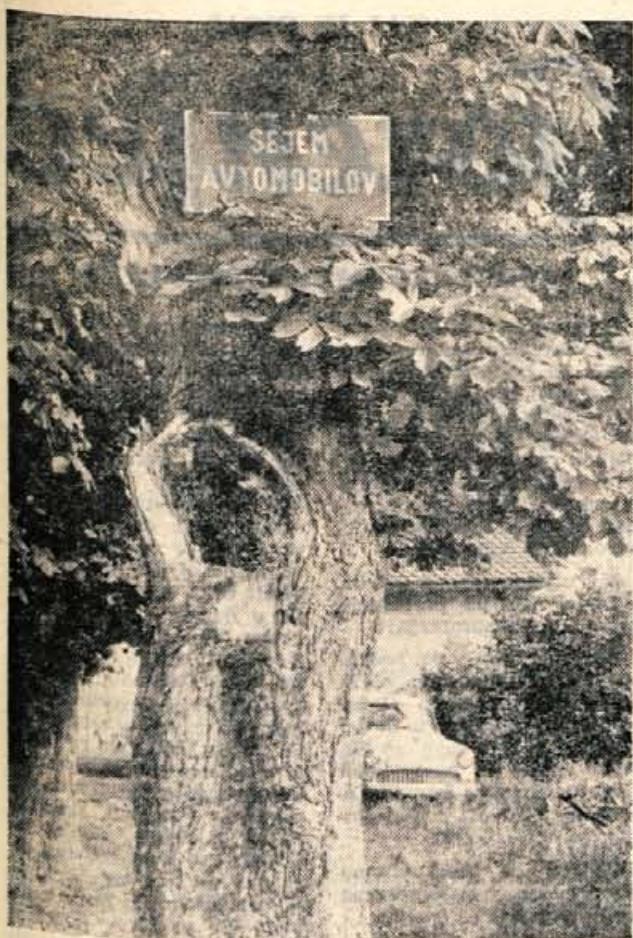
Pisali smo že, da je Društvo živinorejcev Kranj podprlo predlog za ustanovitev sklada za zdravljenje in zatijanje bolezni vimena, in menilo, naj dokončno besedo o ustanovitvi izrečajo kmetje na zasedanjih združenih svetov.

Verjetno je bila prav pobuda društva živinorejcev vzrok, da je o vprašanju ustanovitve tega sklada sklical posebno posvetovanje tudi Zavarovalnica Sava, poslovna enota Kranj, ki ima v svoje zavarovanje že zajeto zdravljenje mastitisa kot najpogosteje bolezni vimena. Posvetovanje, ki ga je sklical Zavarovalnica Sava, je bilo v petek, 27. avgusta, in so se ga udeležili tudi nekateri strokovnjaki, ki so bili že na sestanku v Stražišču. *

V petek smo slišali, da je mastitis res velika nadloga za živinorejce, tržne proizvajalce mleka, vendar bolezni vimena niso edina obolenja krav molznic. Zato so na petkovem sestanku poudarili, da je treba zavarovanje živine jemati celovitejše in si prizadevati, da bo čim več živinorejcev zavestno zavarovalo svojo živilo, posebno krave molzni.

Ko so na petkovem sestanku tehtali, kje naj bi se formiral sklad za zatiranje bolezni vimena, so bili mnjenja, da ni važno, kje je ta sklad, pri Zavarovalnici ali pri društvu živinorejcev. Bistvo pri tem je, kaj bo najboljše za kmeta. Zanj sta važna nizka premija ter učinkovito zavarovanje pred boleznimi! Kmet pri tem ne bi smel biti oškodovan. Sklenili so tudi, naj se denar v skladu začne zbirati čimprej. Dokončno besebo do skladu bodo rekli kmetje, ki jih bo zadeva vsestransko jasno.

F. Rozman J. Košnjek

Od kranjskega sejma je ostala le napisna tabla — Foto: F. Perdan

Denarja dovolj, štipendistov pa malo

Temeljna izobraževalna skupnost Kranj je poleg komunalnega zavoda za zaposlovanje edina ustanova na področju družbenih služb, ki v kranjski občini podeljuje štipendije in posojila. V kranjski občini prejema štipendijo okoli 440 učencev in študentov (podatki so star več kot pol leta), to so študenti gospodarskih organizacij, temeljna izobraževalna skupnost ima 60 štipendistov in komunalni zavod za zapošljevanje 8.

TIS je za letos razpisala 32 štipendij in 50 posojil. Vse štipendije niso bile pododeljene, ker se mladi ljudje le neradi odločajo za pedagoške poklice, za katere so te štipendije razpisane. Letos je bilo pododeljenih na novo 27 štipendij, posojil pa 41. Tako kot lani bo verjetno tudi letos vsota denarja za štipendije in posojila ostala delno neizkorisnena, čeprav so se štipendije od lani povečale za 20 odstotkov, štipendije za matematiko in fiziko pa celo za 40 odstotkov. Ker zelo pričakuje kadra za pedagoške poklice, je TIS letos prvič podella štipendije šestim kranjskim gimnazijcem, ki naj bi se po maturi vpisali na šole, ki pripravljajo za pedagoške poklice. Pričakovali bl. da bo več

zanimanja za študentska posojila, ki se podeljujejo dijakom in študentom ne glede na vrsto šole. Posojilo dobi vsakdo, ki ima poprečno oceno 2,6 in če dohodek na družinskega člana ne presegá 760 din. Študentsko posojilo se začne vračati šele, ko je študent že leto dni v službi. Če ima odlične ocene, mu posojila ni treba vračati, prav dobro vrnejo le 20 odstotkov posojila, dobro 40 odstotkov, zadostni 60 odstotkov, nezadostni pa vse in to takoj. Kljub tako ugodnim pogojem pa je študentska posojila vse premalo zanimanja.

TIS namerava v letošnjem letu še enkrat spodbuditi delovne organizacije v občini, da bi podpisale družbeni sporazum o štipendirjanju in kreditiranju učencev in študentov. S tem dozvavo, m naj bi bile vsem štipendistom v občini zagotovljene minimalne štipendije. V občini sicer res ni veliko štipendij pod 200 din na mesec, delovne organizacije podeljujejo nekatere štipendistom tudi take preko 1000, vendar pa takih spet ni veliko. Poprečna štipendija, ki jo podeljuje TIS je 350 din za srednješolce in 400 za visokošolce. Povečana štipendija naj bi znašala polovico življenjskih stroškov učenca ali študenta. L. M.

V Gorenji vasi bo treba graditi nov vodovod

Krajevna skupnost Gorenja vas je ena največjih v škofjeških občinah. Zaradi obširnosti so tudi problemi, ki jih mora reševati, dokaj raznoliki. O delu gorenjevaške krajevne skupnosti mi je pripovedoval njen predsednik Marjan Kosmač.

»Menim, da so se doslej vsi problemi zadovoljivo reševali. Veliko, lahko rečem največ težav smo imeli z zelo obsežnim cestnim omrežjem. Na tem območju je veliko vojaških cest, nekaj pa so jih v zadnjih letih zgradili tudi posamezniki. V Gorenji vasi smo zdaj glede cest kar na dobrem. V veliki večini so asfaltirane. Pri tem so veliko pomagala podjetja, trgovina, posamezniki, porabili pa smo tudi prispevek od mestnega zemljišča. Teže je s cestami, ki spadajo pod območje več krajevnih skupnosti. Večno so bili prepirci. Stvar smo rešili tako, da smo ustanovili vaške odbore in zdaj so ceste odlično vzdrževane. Sklenili smo pogodbo in za določen znesek, ki jih ga damo, zdaj oni skrbijo za vse.«

Pred dnevi so v Gorenji vasi obnovili brv za pešce, v začetku septembra pa bodo začeli z obnavljanjem pokopališkega zidu. Lani so na pokopališču obnovili mrtvašnico in nakupili precej pogrebnega materiala.

Razburjeni občani

Občani Mekinj pri Kamniku in v naselju na Meglerjevem hribu se že dlje časa pritožujejo, ker se občasno iz podjetja Kamnik vali gost sajast dim, ki prodira skozi vse špranje, celo skozi opeko na podstrešja in skozi okna, na zelenjavno in perilo. Občani menijo, da dim tudi zastruplja zrak.

V podjetju Kamnik so vedeli, da jim je problem znan. Odločno pa zanikajo, da bi z dimom zastrupljivali tudi ozračje. Podjetje Kamnik predeluje aluminjaste folije kaširane s papirjem do debeline 30 mikronov. Med proizvodnim postopkom se papir, ki je nalepljen na aluminjasto folijo, od nje ločuje in izgrevanje. Posledice tega izgrevanja so papirnate saje, ki onesnažujejo okolico, ne zastrupljajo pa zraka, saj gorii navaden papir, ki se nahaja pod srebrno aluminjasto folijo.

V podjetju so že namestili na dinnike čistilne naprave, vendar doslej brez večjega uspeha. Izjavili so, da bodo na vsak način do konca leta storili vse, da bi bilo tega drama čim manj.

Pa preidimo na drug problem, ki tišči Gorenjevaščane. Treba bo graditi nov vodovod.

»Sedanjí vodovod je bil zgrajen nekako pred dvanajstimi leti,« mi je povedal Marjan Kosmač. »Treba ga bo povečati. Načrite in material že imamo. Ob tem smo naleteli, kot že ob asfaltiranju cest, na veliko razumevanje ljubljanskega geološkega zavoda. V zemljo so načrivali šestdeset metrov vrtine in spravili vodo na površino. Ze samo to bi nas stalo precej, a so nam oni naredili zastonj. Tudi vnaprej so se pripravljenci pripravili precejšnji delež. Računamo, da bomo z delom pri vodovodu začeli prihodnjo pomlad.«

Treba je omeniti še uspešno sodelovanje med KS in gasilci. V gasilskem društvu so zdaj za delo prijeli mladi. Prvi uspehl se že kažejo. Krajevna skupnost je prispevala znaten delež pri nakupu novih uniform in gasilskega avtomobila.

Ob koncu je predsednik gorenjevaške KS Marjan Kosmač spregovoril še o zavrsovanju prebivalcev z območja njihove krajevne skupnosti.

»Menim, da bi podjetja morala bolj prisluhniti iniciativam KS. Keliko ljudi je še po teh krajih, ki bi se zaposlili, če bi imeli možnost zaposlitve v bližini. Ne bi bilo več životarjenja. Obeta se, da bodo nekatera podjetja v Gorenji vasi počela obrati.«

Krajevna skupnost bo poskrbela, da bodo delavci tudi v zimskem času čim lažje prišli na svoje delovno mesto. Kupiti nameravamo rolbo za čiščenje ceste proti Žirovskemu vrhu. Poslali smo že prošnjo podjetjem, da bi tudi ona prispevala del potrebnega denarja. Vprašanje je, če bo letos rolba že, prihodnje leto pa zagotovo. Prav govo se bo potem iz tega področja še kdo odločil za zaposlitev.

J. Govekar

Cesta in vodovod

Po Selški dolini je cesta vse do Zalega loga lepa, asfaltirana in zato je vožnja po njej prijetna. Vse kaj drugega bi lahko rekli za vožnjo od Podrošta do Sorice. Vozniki motornih vozil prekljinajo in se jezijo nad razkopanim makadamskim cestiščem, a vse skupaj nič ne pomaga. Vožnje po taki luknasti cesti je vsakemu kmalu dovolj. Se posebno hudo je v sušnih dneh, ko je poleg vseh nevšečnosti treba požirati še oblake prahu, ki se ob vožnji dvigajo na cesti.

Soričani so od tujcev na ta račun slišali že mnogo kritik in tudi sami s cesto nikakor niso zadovoljni. Krajevna skupnost v Sorici je sicer začela z akcijo, da bi uredili vsaj nekaj ovinkov, ki še posebno ovirajo avtobusni promet, a ni uspela. Vsi vaščani so za popravilo cestišča zagotovili prispevek, le od drugod ni bilo odziva. Cesta je kljub rednemu pluženju še posebno nevarna v zimskem času. Domačini se stalno bojijo, da bo prišlo do nesreče. Trajna rešitev bi bila seveda položitev asfaltne prevleke, ki pa bi terjala veliko denarja. Imela pa bi tudi mnoge druge dobre strani. Veliko vozников motornih vozil bi se odločilo za pot v Bohinj po Selški dolini čez Soriško planino. Spotoma bi si lahko ogledali še zanimivosti teh krajev. In še nekaj. To bi tudi pomenilo razbremnitve gorenjske ceste, ki je često prenatrpana z vozili.

Drugi problem, ki tare Soričane, je vodovod. Prav v letošnji glavni turistični sezoni se je pokazalo, da bo treba misliti na novega. Doslej so imeli vodovod napeljane le skupine hiš ali posamezniki in še to velikokrat precej primitivno. Vse je bilo narejeno brez strokovnega vodstva in meritve. Nastalo je vprašanje, kako zdaj začeti z akcijo. Vodo bi bilo treba napeljati od izvira Sore po vsej Sorici. Do najbolj oddaljene hiše v Spodnji Sorici bi potekal kar v dolžini enega kilometra. Soričani upajo, da bodo kljub precejšnjim stroškom, ki bodo povezani z gradnjo novega vodovoda, lahko kmalu začeli z delom. Nov vodovod pa bo prebivalce teh krajev rešil skrbi, da bi v sušnih dneh ostali brez pitne vode.

J. G.

Malijeva hiša na Trgu svobode v Tržiču

Zaščita tržiških spomenikov preteklosti in njihova predstavitev javnosti

Ceprav je po površini najmanjša gorenjska občina, ima Tržič na svojem območju precejšnje število kulturnih in zgodovinskih spomenikov iz daljne in bližnje preteklosti. Zavod za spomeniško varstvo Kranj, v katerega skrbniško področje sodijo tudi ti objekti, si že vsa leta dokaj

prizadeva za njihovo obnovitev in ohranitev ob premajhnih sredstvih pa so bila marsikatera nujna dela začasno odrinjena.

Na skupnem sestanku predstavnikov tega zavoda in tržiškega muzeja ter članov izvršnega odbora kulturne skupnosti Tržič so pred krat-

kim razpravljali o srednjeročnem načrtu del, ki obsega 19 pomembnejših zaščitnih in obnovitvenih akcij arheološkega, arhitekturnega in konzervatorskega značaja. Glede na pripravljenost finančne sodelcežbe republike prihaja kot letošnja prva akcija v poštev izdelava dokončnega načrta za ureditev nekdanjega taborišča pod Ljubeljem. To akcijo vodi posebna komisija, sestavljena iz predstavnikov občinskega odbora ZZB, združenja prijateljev pobratenga s francoskim mestom Sainte Marie-aux-Mines ter republiške sekcije inter-

Sprejem narodnih noš bo 5. septembra dopoldne ob enajstih na Titovem trgu, združen s promenadnim koncertom. Nato bo za vodje skupin sprejem pri predsedniku občinske skupščine.

Zbor narodnih noš bo ob pol dveh pred kinom Kamnik. Od tu bo povorka krenila skozi mesto proti muzeju v Zapricah, kjer bo na travniku poleg muzeja nastop folklornih skupin.

J. Vidic

DAN NARODNIH NOŠ

Petega septembra bo v Kamniku tradicionalna prireditve imenovana »dan narodne noše«. S tem v zvezi smo Alfonza Skalo, tajnika turističnega društva, zaprosili, naj za bralce Glasa pove, kako tečejo priprave za to prireditve:

»Prireditve »narodne noše« smo prvič organizirali pred desetimi leti na pobudo turističnega društva. Namen prireditve je pokazati lepoto naših narodnih noš. Letos imamo poseben namen poleg naših prikazati še narodne noše severne Italije, južne Koroške in Porabskih Slovencev.

Lani te prireditve ni bilo.

Zaprosili smo za zaporo ceste v mestu, a so nam postavili nemogoče pogoje, ki so bili posledica smrtne nesreče nemškega voznika na motornih dirkah v Kamniku.

Sprejem narodnih noš bo ob enajstih na Titovem trgu, združen s promenadnim koncertom. Nato bo za vodje skupin sprejem pri predsedniku občinske skupščine.

Zbor narodnih noš bo ob pol dveh pred kinom Kamnik. Od tu bo povorka krenila skozi mesto proti muzeju v Zapricah, kjer bo na travniku poleg muzeja nastop folklornih skupin.

J. Vidic

Če bodo finančna sredstva kulturne skupnosti zadostovala, se bodo še letos lotili ureditve Malijeve hiše na Trgu svobode v Tržiču ali pa dokončne restavracije hiše ljudskega pesnika Vojteha Kurnika, v kateri gostuje danes narodopisni oddelek tržiškega muzeja.

Z obnovitvijo Malijeve hiše, nekdanjega dvorca srednjeveške meščanske arhitektur, bi prek njenega dvorišča odprli turistično-zgodovinski pot ob Mošeniku mimo nekdanjih obrtnih delavnic do muzeja.

Med spomeniki, ki so najbolj v nevarnosti, da bo z občasno prehitel njihovo zaščito, sta predvsem gotska cerkev sv. Miklavža v Gozdu ter razvaline gradu Altgutenberg, pri katerih pa so vsaj najnujnejša dela opravljena.

Posebej je zanimiv elaborat o spomeniškem varstvu starega Tržiča, ki je še v izdelavi, zajema pa nadaljnjo predstavitev pročelij glavne osi z barvnimi študijami, raziskave in ohranitev portalov ter arkadnih dvorišč.

-ok

Velik uspeh folkloristov Save

V italijanski Gorici je bilo v soboto in nedeljo mednarodno tekmovanje folkloristov skupin. Na tekmovanju je nastopilo 19 skupin iz 11 evropskih držav. Sodelovala je tudi folkorna skupina Sava iz Kranja in se vrnila domov s številnimi priznanji. Skupina je gledalec navdušila s spletom belokranjskih in gorenjskih plesov. Kranjčani so v skupni uvrsttvitvi zasedli drugo mesto, za skupino Vlado Pasivoski iz Skopja, poleg tega pa so osvojili še drugi

mesti za izvirnost plesov in nos in tretje mesto za glasbo.

Vse te nagrade so prav gotovo lepo priznanje za skupino, ki ob velikem razumevanju kolektiva nastopa že šesto leto. Pod vodstvom Andreja Košča so folkloristi že vidno napredovali in v zadnjem času veliko nastopajo doma in v tujini, še zlasti v pobratenih mestih. Priznanje pa jim bo prav gotovo vzpodbuda za še nadaljnje uspešno delo.

-Jg

KAJ JE PISAL

Gorenjec

PRED SEDEMDESETIMI LETI

Nedavno smo povzeli iz starega »Gorenjca« hudo načelne misli: da bo napreden kmet oddal svoj glas le za kmeta pri bližnjih volitvah v kranjski deželni zbor. Češ, kmet najbolj razume kmeta in njegove težave in da za vnaprej res ne gre, da bi kmečke koristi branil kak mestni škriv, advokat ali duhovnik.

No, v »Gorenjcu« z dne 31. avgusta 1901 pa preberemo nekaj prav nasprotnega:

Jasno je torej, da bodo vši volilci kmetiških občin vneto voliti gospoda Ottona pl. Detela, ki nas je že doslej zastopal v deželnem zboru. Poleg njega pa bomo volili gospoda Henrika barona Lazarinija, graščaka v Smlednici.

Le kaj bi tema dvema »kmečkim« zastopnikoma mogli očitati ...

Pod stalno rubriko »Prigode nekdanjih časov« objavlja »Gorenjec« v zadnji avgustovski številki leta 1901 naslednje zapise:

V letu 1811 je v Kranju pogorelo mnogo hiš. V letu 1814 je bil sponzor dolg mrz; 14. septembra je slana vuela vso ajo; to je bil začetek hudi let. — V letu 1815 je bilo mrzlo in deževno. Letina slaba. To je že drugo nerodovitno leto. Na Dunaju zbrani vladarji so poravnali evropske stvari. Dne 15. marca je Napoleon ušel z Elbe in prišel v Pariz, bil je nato še sto dni cesar, potem pa je od vseh premagan zbežal na morje — od Angležev ujet, na otok svete Helene odpeljan in tam dobro obvarovan.

Kakega idiličnega miru tudib pred sedemdesetimi leti ni bilo na svetu. Iz »Gorenjca« novic zvemo:

Vojna v južni Afriki. Zadnji čas se mnogo govori, da je ruski car Nikolaj sklenil, posvetovati se z nemškim cesarjem Viljemom glede posredovanja v južnoafriški vojni, med Angleži in Buri.

Francija je bila v onih letih še mogočna velesila, ki ni imela le številne kolonije, pač pa si je lastila oporišča celo na obalah suverenih držav. O tem nas seznam vest v »Gorenjcu«:

Med Francijo in Turčijo je nastal razpor. Sultan je namreč prepovedal, da bi francoski kapitalisti uporabljali carigrasko pristanišče za skladisanje svojega blaga. Francoski poslanik se je krepko v bran postavil, nato pa odpovedal iz Carigrada.

Priložnost pa je zdaj kot nalašč, da spregovorimo o pravi tujih krajevih imen — po naše, po slovensko. Gledate pisave imen za nekatera bližnja in daljna mesta, ki so v tej ali oni zvezi povezana z našo kulturno zgodovino, se niti ne prepričamo več. Te stvari so že dognane. Tako vemo, da je zavednemu Slovencu nekaj nemogočega, napisati Graz, namesto Gradič. Da o Beljaku, Celovcu, Velikovcu, Lipnici, Dunaju, Rimu, Benetkah, Milanu (grem v Milan, ne v Milano!), Pragi in Parizu niti ne govorimo. Bolj tuja se nam zde nekatera druga imena: Inomost za Innsbruck, Draždene za Dresden, Frankobrod za Frankfurt, Carigrad za Istanbul, Monakovo za München, Lipsko za Leipzig itd. Tem pravijo, da so po sili poslovenjena. — Seveda pa se teh imen tujih mest (ki se jih v poštneh prometu in v uradnih listinah seve ne bomo posluževali) ne da kar tako odpraviti iz zekladrnice slovenskega jezika. Tako je n.pr. Monakovo skoraj sinonim za generacijo naših impresionistov. V umetnostni zgodovini vedno govorimo o monakovski soli, o Jakopiču in Ažbetu v Monakovem. — Tudi Carigrad je tako trdno vpet v našo zgodovino, da mu v knjižnem pisanju res ne moremo reči Istanbul. Prav tako smo imeli — žal neprrijetne — stike s solnograškimi misijonarji, še izpred tisoč let! Le kdo more zapisati, da smo bili dolga leta v cerkveni odvisnosti od akvilejskih patrijarhov, vsi raje uporabljamo besedico Oglej za Aquile!

Seveda prav dosledni v teh stvareh pa še nismo. Tako n.pr. Hrvatje dosledno pišejo v svojih časopisih Skopje in ne Skopje. Za naš Koper uporabljajo vedno svojo obliko Kopar. — Le mi se ne kako bojimo poimenovati nekatere jugoslovanske kraje po slovensko (v smislu naše literarne, zgodovinske in kulturne tradicije): Pulj, Zadar, Split, Belgrad, Skopje, Reka, Bitolj in podobno. Kar spomnimo se slovenske narodne pesmi, ki poje o našem padu Turkov na Sisec in kar ko se Lavdon boril za Beli grad. Pisatelj Janez Trdina (za katerega je reklo Ivan Cankar, da se pri njem uči lepe in čiste slovensčine) je tudi za Karlovac uporabil

c.z.

41 Miha Klinar

Predigra

ZA NAPAD NA SOSEDE
POTREBUJES OLJE, ROPAR!
A MI BIVAMO OB CESTI,
KI K OLJU PELJE

(Bertolt Brecht, Bericht der Serben)

Hitler seveda ni imenoval nobenega evropskega naroda poimensko in seveda tudi ne nobene države, ki je nastala leta 1918, ker ne bil rad zašel v času svojih priprav na vojno na spolzka tla na Balkanu, saj je prav balkanske države izrabili, da je postavil 'na laž' Rooseveltovo skrb zaradi ogroženosti Jugoslavije, Romunije itd.', svoje dosedanje 'rešitve' pa primerjal z zgodovino ZDA, 'z vojno med severom in jugom', z 'ameriškimi osvajanjem'. Torej so bila Rooseveltova gledanja na sedanja evropska prizadevanja Nemčije, sicer 'vredna vse časti, vendar brez potrditve v njegovi lastni deželi, še manj pa v ostalem svetu'.

Tako je Hitler (skoro tako kakor Antonij v Shakespearevem 'Juliju Cezarju' Bruta) najprej potrepljal Roosevelta z besedami, češ:

ROOSEVELT RES JE CASTIVREDEN MOZ!

— potrepljal samo zato, da bi ga potem lahko kobil ponižal in osmešil.

Tudi tokrat nas je hotel zaplesti Zahod v 'graničarsko pravdo' svojega imperializma. V svoje račune pa je nas in druge evropske narode vpletel tudi Hitler, ki je zavračal Rooseveltov

'STRAH ZA OGROZENE DRŽAVE'

»Gospod Roosevelt naposled zahteva, da mu dam zagotovilo, da nemške vojne sile ne bodo zasedle ali napadle ozemlje naslednjih neodvisnih narodov: Finske, Letonske, Litve, Estonske, Norveške, Svedske, Danske, Nizozemske, Belgije, Velike Britanije, Irske, Francije, Portugalske, Španije (te bi prav gotovo ne bilo treba Rooseveltu omenjati, ker je po zaslugu italijanske in nemške podpore postala fašistična — prip. M. K.), Svice, Lichtensteina, Luxemburga, Poljske, Madžarske, Jugoslavije, Bolgarije, Romunije, Rusije, Grčije, Turške, Iraka, Arabije, Sirije, Palestine, Egipta in Irana.

Odgovor (18. točka): Najprej sem si vzel trud, da bi ugotovil pri navedenih državah, prvič: ali se res čutijo ogrožene, in drugič: ali je to vprašanje gospoda Roosevelta, naslovljeno na nas, sledilo na morebitno njihovo pobudo ali vsaj z njihovim privoljenjem.

ODGOVOR JE BIL POVSEM NEGATIVEN

deloma celo osto odklonilen. Prav gotovo nisem mogel prejeti odgovora od nekaterih navedenih držav, ker so le-te kakor na primer Sirija — zasedene z vojnimi silami demokratičnih držav in s tem brezpravne. Tretjič, ne glede na to, pa smo prejeli od obmejnih držav našega Reicha mnogo bolj jasna in prepričljiva zagotovila in predvsem bolj jasne predloge, kot jih gospod Roosevelt zahteva od mene v svojem svojevrstnem telegramu. Četrtič: če morda kdo smatra moje že tolkokrat dane splošne in neposredne izjave za dvomljive, bi bile tudi druge nadaljnje izjave, ki bi jih gospod Roosevelt rad prejel, brez vsake vrednosti. Kajti konec concev ni odločilna ocena, marveč vrednost, ki jo kdo pripisuje odgovornim prizadetim državam na postavljena vprašanja. Petič, torej moram tudi gospoda Roosevelta opozoriti na zgodovinsko zmoto: Gospod Roosevelt omenja namreč Irsko in prosi za pojasmnilo in izjavo, da bi Nemčija ne napadla Irske. Jaz pa sem pravkar bral govor irskega ministrskega predsednika De Valere, ki v nasprotju z gospodom Rooseveltom ne obtožuje Nemčije, da bi ta tlačila Irsko, marveč očita Angliji, da mora Irska prav zaradi te države trpeti in živeti v večnem strahu pred nenehno grozečo agresijo.

Pri vseh Rooseveltovih prizadevanjih za stisko in skrbi drugih držav je kljub temu treba pouda-

riti, da irski predsednik prav gotovo ve več o nevarnosti, ki ogroža njegovo državo, kakor predsednik Združenih držav Amerike. Prav tako je gospodu Rooseveltu uslo dejstvo, da v tem času Palestina ni zasedena z nemškimi četami, marveč da je zasedena z angleškimi, njena svoboda pa zatirana z najbolj brutalnimi sredstvi in metodami v prid judovskim priseljencem. Arabci, bivajoči v tej deželi bi se prav gotovo ne pritoževali gospodu Rooseveltu nad nemško agresijo, marveč obtožujejo s stalnimi apeli na svetovno javnost Anglijo, ki skuša z najbolj barbarskimi metodami zatreti boj palestinskega ljudstva, ki ljubi in branji svojo svobodo ...«

Tako je odgovarjal Hitler

NA ROOSEVELTOVA VPRASANJA

in indirektno opravičeval nemške imperialistične zahteve z imperialističnim zasužnjevanjem kolonialnih narodov s strani zahodnih imperialističnih držav.

»Lahko bi naštel še več takih zmot gospoda Roosevelta ne glede na težave vojaškega značaja, ki bi jih imela Nemčija, če bi hotela napasti in okupirati države, ki so na tisoče kilometrov oddaljene od njenih meja. Toda kljub temu izjavljajam: Nemška vlada je kljub vsemu pripravljena, vsaki imenovani državi, če želi, dati... zagotovilo pod pogojem obojestranske veljavnosti. Pri celi vrsti držav, ki jih je navedel gospod Roosevelt, bi lahko uredili to že sedaj, ker smo z njimi bodisi zavezniki, bodisi v tesnem prijateljstvu ...«

Hitlerjev govor 28. aprila 1939 je trajal dve uri in dvajset minut. Bil je namenjen predvsem Nemcem kot

PSIHOLOŠKA PRIPRAVA NA VOJNO

saj je večina Nemcev že verjela, da Nemčija ni kriva za nobeno zlo, ki je v minulih sedmih desetletjih od francosko-pruske vojne preko svetovne in množice drugih lokalnih vojn doletelo človeštvo. Vsega so bili krivi drugi, predvsem pa 'versaški zločinci', ki so osleparili Nemčijo in jo oobsodili na poniranje in revščino. Ti so vzeli Nemcem kolonije, ki jih je Nemčija 'kupila' ali pridobila s pogodbami, ne pa z vojnami in nasiljem 'kakor druge evropske imperialistične države, kakor je dejal Hitler v tem govoru. Ni mu bilo treba naštrevati evropskih držav, ki so v tem času proglašale neutralnost in, kakor smo videli ob Gafencovi turneji, izražale razen prizadete Poljske, da se ne čutijo 'ogrožene s strani Nemčije'. To je bilo treba povedati Rooseveltu in Zahodu, Nemcem pa, da 'Nemčija ne želi vojne, marveč hujskajo nanjo Poljaki' in zahodni plutokrati 'kapitalističnih držav', kar je Hitler izrecno poudaril. Ti odrekajo Nemčiji 'vrnitev ozemelj', ki so jih 'versaški zločinci' ukradli Nemčiji. Glavno, kar je hotel povedati Zahodu in Poljski, pa je bila odpoved britansko-nemške pogodbe o vojnem ladjevju in nemško-poljske prijateljske pogodbe. Mimo tega pa je hotel osmešiti Roosevelta in ga ponižati ne samo z načinom, kako mu je v govoru odgovarjal, marveč tudi s tem, da mu je namesto protokolirano uradnega odgovora enostavno poslal izvod svojega govorja.

»Ni mogoče reči, da je kratkost najbolj izrazita dobra lastnost tega človeka. V glavnem je govor manj podžigalen, kakor smo pričakovali.«

Tako je o Hitlerjevem govoru zapisal Ciano. Hitler je že dan poprej obvestil Mussolinija, da bo odpovedal omenjeni pogodbi z Anglijo in Poljsko. Mussolinija, kakor je zapisal Ciano, odpoved pogodbe z Anglijo ni toliko skrbela in vznemirjala, kakor 'odpoved sporazuma o prijateljstvu s Poljsko'.

PRVI MAJ 1939

so Hitler, Goebbels in Göring izrabili v propagandne namene. Po prihodu na oblast bi sicer Hitler rad odpravil ta delavske praznike, vendar ga je obdržal, ker se je verjetno bal, da bi se praznovanje delavskega praznika kljub prepovedi nadaljevalo ali se celo spremeniло v delavske demonstracije proti nasilju nad komunisti, zaprti-

mi v koncentracijskih taboriščih, pa tudi proti nasilju nad socialisti, ki jih je podobno kakor je komuniste nameraval izgnati iz Reichstaga, njihovo stranko pa prepovedati. To je bilo leta 1933, ko so še ni čutil povsem varnega na oblasti. Tako je ta delavske praznike ostal tudi potem, ko je bilo razredno delavske gibanje že do kraja začelo ali pa je delovalo v globoki illegali, ne da bi moglo vplivati na delavske množice. Tako nemški Prvi maj ni bil več praznik boja nemškega delavskega razreda in delavske mednarodne razredne solidarnosti, marveč 'Nationalfeiertag' — nacionalni državni praznik. Tak je bil tudi 1. maj 1939. leta, le da je nosil pečat blizajoče se vojne in hujskanja nanjo v stilu: »Nemčija hoče mir, drugi pa ji tega ne dovolijo. Toda današnja Nemčija, ni več Nemčija, zaznamovana z versajsko smrto, marveč Nemčija, ki bo branila svojo čast.«

»Iz potepelanega nemočnega Reicha je vstala nova Velika Nemčija, iz preziranega naroda velik spoštovanja naroda. Današnja nemška mladina prista pada spoštovanja vrednemu močnemu ljudstvu in na to mladino gradim veliko tisočletno prihodnost nemškega Reicha jaz, vaš Führer. In vaš Führer sem ponosen na nemško mladino, oblikoval jo prihodnost Velike Nemčije.«

Tako je govoril Hitler 1. maja 1939 na berlinskem olimpijskem stadionu članom nacistične mladinske organizacije Hitler-Jugend. Od tam se je napotil v Nemško opero (Das Deutsche Opernhaus) na slavnostne seje reichovske kulturne zbornice, kjer so podetili državno literarno nagrado nacističnemu 'pesniku' Brunu Brehmu za 'Avstrijsko trilogijo' in filmskemu režiserju profesorju Carlu Froelichu za film 'Domovina'. Govoril je seveda Hitlerjev propagandni krivonogi minister Goebbels, ki se je 'kulturno' proslavljal že leta 1933, ko je ukazal sežig vseh knjig Hitlerju in hitlerizmu sovražnih nemških pesnikov in pisateljev, ki so bili domala vsi, ki v nemški kulturi svetu nekaj pomenijo. Govoril je o 'gradnji kulture v Reichu, s katerim koraka kultura z roko v roki'. Zatrjeval je, da je laž, da 'sedanja avtoritativna Nemčija tlači svobodo duha'. To so samo 'ameriške izmišljotine, ker bi Amerika rada na hujskajo ustvarjalce kulture proti nacizmu, v resnici pa je nemški duh še sedaj dobil vse možnosti svojega razmaha', zaključil pa je svoj govor z zahvalo Hitlerju, ki je mimo drugega storil tudi to, da 'nad Reichom, njegovim gospodarstvom, nad njegovo politiko, pa tudi

NAD NEMSKO KULTURO BDI MOCNA VOJSKA

in drži svoj štit na dohodih k njenim mejam'.

Okrog poldneva se je Hitler že pojavil v berlinskem Lustgartnu na 'državni svečanosti' in govoril o 'nemškem praznovanju' Prvega maja, nato pa naperil svoj govor proti 'obkoljevalni politiki'.

»Ob lopati naj bo pripravljena puška!... Podlaga ljudstva ni v doktrinah in teorijah, marveč v posesti življenskega prostora. Skupna usoda se dviga zahtevno nad vsemi... Vsi Nemci morajo biti prežeti s prepričanjem, da so v skupnosti in strnjenostrsi odrasli sleherni nevernosti, v neenotnosti in nestrnjenosti pa zapisani porazu. V takem smislu naj se vzgaja nemška nacija. Ce se je pri tem včasih treba odpovedati tudi svobodi posameznika, je to potrebno za svobodo nacije, ki naj nadomesti svobodo posameznika.

ZAGOTOVITEV NEMSKEGA ŽIVLJENSKEGA PROSTORA JE NAJVISJA ZAPOVED

Ta 'življenski prostor' je bil za Hitlerja trenutno na Poljskem, čeprav tega ni povedal določeno, marveč je govoril o svoji 'ljubezni do miru'.

»Dokaz za to je moje delo. Delal sem za veliko nacijo in nosim zanjo vso odgovornost. Ustvaril sem velika dela. Nastala je mogočna industrija, velika dela so še v načrtu. Mnoga od teh potrebujejo za ustvaritev deset ali celo dvajset let, torej vzrokov dovolj, da zahtevam ohranitev miru...«

GORENJSKA ALPINISTIČNA ODPRAVA V HINDUKUŠ

ISTOR-O-NAL

12

Piše
dr. Ivo Valič

Potem, ko je bilo konec ledene noči v zasilnem bivaku, sva z Jankom sklenila, da jo za vsako ceno mahneva navzdol. Vreme se je zopet nekoliko umirilo in sonce je prediralo meglo. Prični morava vsaj do spodnjega bivaka, kjer bova z grebena lahko priklicala one v dvojki. Vzela sva vsak svojo spalno vrečo, kuhalnik, čaj in sladkor in se navezala na vrv. Ostalo sva pustila. Janko, ki je izgubil dereze pri padcu nad sedlom, si je pomagal s smučarskimi palicami, jaz pa s cepinom. »Saj bo šlo, doh-tari!« je reklo, vstal, padel in zdrsel. Dobro, da sem ga varoval. In vendar je šlo. Vstal je in padal, jaz pa sem ga vlekel in varoval. Tako sva dosegla bivak, kjer sva pre-spala prejšnjo noč z Zvone-tom in greben, od koder sva videla dvojko. V jeklenki je ostalo še nekaj kisika. Dal sem ga Janku in še sam sem in tja pristavil cevko pod nos in dihal, dihal. Topel čaj naju je pogrel. Zvez pa nisva mo-ga vzpostaviti ne preko ap-aratov ne s kričanjem. Izstre-lila sva rdečo raketko, znak, da potrebujeva pomoč in se nato podala naprej. Kaj dru-grega nama ni preostalo. Tudi opomogla sva si. Naprej je šlo nekoliko laže, ker se je Janko lahko drsal po zadnjici. Ko sva dosegla spodnji greben, se je na najine klice oglasil nekdo tik pod nama. Bil je Peter, ki nama je šel na pomoč. In še iz dvojke so se oglasili. Torej so naju opa-zili! Sedaj sva rešena!

Ko smo navezani korakoma sestopali po grebenu, smo v ledeni prečki zagledali Sandi-ja, Mišota, Čikota in Brojana. Nekje nad njim smo se srečali. Kako odlično, da je bila pre-ko prečke pritrjenja vrv!

Se preden je padel mrak, smo dosegli dvojko. Midva z Jankotom bolj po vseh štirih, pa kaj bi to! Objemi, stiski, solze! Sedaj je bilo vse v re-

dul! Tu so bili prijatelji, šotori, spalne vreče, topel čaj. Tu ni bilo ne mraza ne vetra. Za ugodnejše počutje se je Mišo celo odpravil v bazo, da bi bilo za nas ostale več prostora. Vrh vsega smo še zvedeli, da se Zvonar že odlično počuti. Kdo ne bi bil vesel in zadovoljen!

Peti dan sestopanja in reševanja smo dosegli bazno taborišče. Iz tabora dve smo se ne glede na grozeče serake spustili naravnost po sneženem žlebu navzdol. V hudi strmini viseč in ves razpokan nam je ledeni pri vzponu vzbujal strah in kolikor se je dalo, smo se mu izognili. Sedaj nam tega ni bilo mar, kajti z Jankom nisva bila sposobna, da bi se povzpela preko prečke v skal-nem stolpu. Tudi sicer bi bila naša običajna pot do eno-ke veliko zahtevnejša. Tako pa je šlo odlično. Janka so po najhujši strmini spuščali kot vrečo, kar pa se je dalo, sva opravila po zadnjici. V tem primeru je celo Sandi, veliki alpinistični estet, spre-gledal to »alpinista nedostojno dejanje. Odšel sem na-prej. Med potjo sem se pri-dral tudi na plazišče s trdo ledeno podlogo. Začel sem drseti z nevarno naglico in le z največjim trudom sem se ustavil. Naprej sem bil bolj previden. Se preden sem do-segel bazo, sta nam od tam prihitela na pomoč Mišo in Joco. S težavo in ves utrujen sem prispeval v bazni tabor, kjer je bilo na litre čaja in polno jedačel. Ker sem vedel, da bo Janko težko zmogel zadnji del poti, sem mu poslal naproti še Francija in kurirja, ki je vse dneve čakal v bazi. Že sem malce oddre-mal, ko je, podprt z dveh strani, dosegel bazo še Janko. In Čiko je zopet, kot sicer vedno v kočljivih situacijah, zdeklamiral: »Ne se plaši, ne se boj...!«

Planinsko društvo
Kranj

prireja veliko denarno loterijo

Štiri premije in 4004 dobitki v skupni vrednosti 200.000 din. Srečke bodo v prodaji do 21. oktobra, žrebanje pa bo 23. oktobra.

Zbrana sredstva so namenjena predvsem za pokri-tje stroškov gorenjske alpinistične odprave v Hindukuš.

in jo v dobrih treh urah pri-mahal nazaj v bazo! Na pred-večer odhoda je nad taborom zagorel velik kres.

Petnajstega junija sta že pred šesto prispevala v bazo obo kurirja in točno ob osmih vsi ostali, naro-čeni nosači. Kot Indijanci so se vsi naenkrat pojavili na robu kotanje. Verjetno so za njim čakali na dogovorjeno uro. Mrzlo noč so prebili ne-kje med potjo. Po eni uri je že krenila navzdol po ledenuku vrsta osemnajdesetih, težko otvorjenih nosačev. Za njimi smo krenili še mi. V kotanju, na robu ledeničke je ostala kamnitna ograda in šest majhnih ploščadi, kjer so prej stali šotori. Na skali se je belil napis, ki bo počasi zbledel. Izginila bo sled takot za japonsko odpravo. Kdaj bo Nalagut zopet nudil zavetje novim navdušencem?

Nosači so jo spešili navzdol kar se je le dalo. Tega dne so moralni prehoditi kar dve etapi. Med njimi je bilo precej novih, ker se je precej prejšnjih nosačev pridružilo italijanski odpravi, ki je šla poizkušati srečo nekam v go-re za Istor — O-Nalom. Ledenik se je bil medtem močno spremenil. Nastala so nova in izginila starja jezerca, prav tako potoki in ledeniške raz-poke. Povsod je bilo polno ledeniških gob: kamen na ledenu betu. Na koncu smo moralni ledenički prečiti, ker nize doli ni bilo več ledenega mostu. Bila je prav ogabna in mučna hoja med skalnimi bloki in gori-doli po grušču. Nekje v sredini ledeničke smo moralni na najožjem delu pre-skočiti globoko in divje de-ročo reko. Nosači so to opravili kar s tovor na hrbtnu. Ni bilolahko, niti brez nevarnosti. Na plazu, poraslem z go-stim brezovjem, ki je bujno zelenelo, smo se ustavili. Za seboj smo imeli naporen dan. Janko, ki je še težko hodil, ga je s pomočjo smučarskih palic kar dobro prestal. Hud račun sta plačala Zvone in Brojan. Zvone je namreč na poti navzgor našel napol razpadlega kozoroga z lepim rogovjem. To je odstranil in ga skril. V spremstvu Brojana ga je sedaj šel iskat. Ko sta ga našla, sta se menila ob reki navzdol, namesto da bi se vrnila in prečila ledenički. Računalna sta, da bosta nižje dolni reko lahko prekoračila. Moralna pa sta se vrnili in po treh urah sta nas dohitela vsa izmognana in sestradanata. Rogovje je v vsakem oziru postal dragoceno!

Drugo jutro smo že zgo-daj zapustili Shenlyak.

V Bandoku, kjer smo bili na »klimatskem zdravlje-nju«, smo se ustavili le za kratek čas, da smo se napili bistre studenčnice. Vedeli smo, da bomo od tam dalje morali zopet razkuževati vo-do, ki je bila običajno tudi kalna, polna mivke. Se pred poldnevom smo dosegli Sha-grom.

ŠUŠTARSKA
NEDELJA
V TRŽIČU

V koledarju tržiških priditev, ki ga vsko leto se-stavi domače turistično dru-štvo, zavzema »šuštarska nedelja« eno izmed osrednjih mest. Kako tudi ne, saj gre za veliko turistično in naro-domino priditev, ki ji kom-mercialni priokus (prodaja čevljev in drugih usnjenih iz-delkov) prav nič ne skodi — prej bi lahko reklami, da z res-nično veliko izbiro in znižani-mi cenami privabi marsikate-rega obiskovalca.

Na letošnjo 3. »šuštarsko nedeljo«, ki bo to nedeljo (5. septembra) se v Tržiču že na veliko pripravlja. Turistično društvo je za pokrovitelja tudi letos pridobilo re-nomirano domačo tovarno Peko.

Ze na predvečer bodo v raz-stavnem paviljonu odprli pri-kaz modelov in obutve tovarne Peko. Ta vzorčna razstava bo, kakor običajno, prav resnična paša za oči. V nedeljo pa si bodo obiskovalci poleg te razstave lahko ogledali tudi čevljarsko zbirko v tržiškem muzeju, ki je — kakor zna-no — edina tovrstna v Jugoslaviji.

Izkusnje in uspeh v pretek-ih letih so prireditelje vzpod-budili, da bodo letos pripara-vili še bogatejši sejem: pod-jeta, manjše obrtne delavni-ce in zasebni čevljariji z vse Gorenjske so si že zagotovili prostor za stojnice. Peko in Alpina pa bosta povečala lan-ski prodajni prostor dvakratno, tako da bo Trg svobode ta dan še bolj pisan in bo dobil pravo sejemsko podobo. Ze doslej je pripravljenih 20 stojnic. Čevljarski sejem bo trajal v nedeljo od zgodnjih jutranjih ur do poznega popoldneva. Medtem pa se bo ob treh popoldne na nogometnem igrišču začel tradicio-nalni kulturni program, ki ga bodo poleg godbe na piha-ha, folklorne skupine Karavanke in citrašev popestili se igrali KUD Tržič in stari tržiški čevljariji, znani po svoji seg-a-vosti. Ob pristnih šuštarskih anekdotah bodo obudili ne-katerje stare tržiške navade, seveda predvsem čevljarske.

Da bo sledila temu mnogo-člena veselica s srečolovom, verjetno ni potrebno zapisati še posebej.

Na ta dan se po-obje-pri-skrbijo Tržičani za jedce: tr-žiške bržole bodo kuhalni v go-stilni Zelenici in pri Damu-neku, v restavraciji Pošta pa bodo pripravili »šuštarsk« ke-siv.

Po ocenah se je lanskih pri-reditev na »šuštarsko nedeljo« udeležilo okoli 10.000 obi-skovalcev, zato pričakujejo vsaj tolikšno udeležbo tudi letos.

Razcestja

MIHA KLINAR
(MESTA, CESTE
IN RAZCESTJA)

IV. DEL

236

Mama? Ni ji še pisal.

»Moram ji. Še nocoj ji moram.«

Zdaj ni več zagrenjen, kakor je bil še pred tedni. Zdaj ji lahko odkrito piše.

»Ne skrbi zame in ne bodi huda. Rad te imam in ti ob rojstnem dnevu želim vso srečo in lepše dni, kakor si jih morala živeti doslej. Pozdrave tebi, nonu, noni, babici in vsem drugim... Slavko.«

6

Samo kartica je, voščilna kartica, pa je Štefi ljubša kakor Lehmannovo voščilo in dolgo pismo v katerem jo nagovarja, naj se nikar več ne pravda z možem, kdo je kriv za ločitev zakona in kdo ni.

»Vzemi krivdo nase! Ne zahtevaj ničesar od njega! Ni vredno. Celotno leto sva izgubila, pa sva še vedno, kjer sva bila lani v Berlinu...«

Zares, več kakor leto je že, kar je vložila tožbo proti Federlu.

In to leto je bilo vse prej kakor srečno!

Ali je res še vredno, da se muči in plačuje avokata?

»Toda sprejeti vso krivdo nase?«

Ali se ni ponizala že dovolj, ko je pristala na sporazumno ločitev.

»Naj se torej ponizam do kraja?«

Štefi se še vedno ne more odločiti.

Tako mine zima. Nekega marčevskega dne 1925. leta pa ji prinese oče »Goriško stražo«, edini slovenski goriški list, ki ga oblast še dovojuje. »Preberi,« ji s koščeno roko kaže na naslov nekega članka.

»OGOLJUFANI,« prebere Štefi naslov, nato pa še podnaslov: »Svarilo primorskim rojakom,« dvigne pogled in pogleda očeta. »Kaj piše?«

»Preberi! Slavko je podpisani.«

»Slavko?« se začudi Štefi.

»Pod pisanje poglej! Slavko Federle,« ji pokaze oče s kazalcem.

Štefi strmi v vrstico, pod katero drhti očetov kazalec.

»Slavko Federle ... Zares,« vzdrhti tudi sama in skuša brati, pa se ji črke razblinjujo pred očmi. Sele počasi postajajo vrstice trdnejše in čitljivejše.

In Štefi bere. Bere pritožbo nad oglasom, že tolkokrat objavljenem v Goriški straži in ki je premamil že stotine primorskih rojakov, da so se napotili za delom in kruhom v Francijo v upanju, da bodo tam našli obljudljeno deželo, najbolj napredno in demokratično ter človeko-ljubno deželo na vsem svetu, v resnicu pa že ob prihodu morajo spoznati, da so bili ogoljufani.

DEŽELA, KI SE PONASA Z ZASTAVO ENAKOSTI, BRATSTVA IN SVOBODE, SE NE DRŽI TEH GESEL IN JIH NE PRIZNAVA NITI ZA SVOJE DELAVCE IN KER JIH NE PRIZNAVA ZANJE, JIH SE MANJ PRIZNAVA TUJIM DELAVCEM, KI S SVOJIM DELOM, IZRABLJANI NA NECLOVESKI NACIN, BOGATE Z IZRABLJANIM FRANCOSKIM DELAVCI FRANCIO BOGATIH, CE JE FRANCOSKI RUDAR V ALZASKIH RUDNIKIH ENKRAT IZRABLJAN, SMO MI SLOVENSKI, ALZIRSKI, MAROSKI IN DRUGI DELAVCI IZ FRANCOSKIH KOLONIJ TER SPANSKI, POLJSKI, ITALIJANSKI IN VSI DRUGI TUJERODNI DELAVCI DVAKRAT ALI CELO TRIKRAT IZRABLJANI, NE VERJEMITE OBLJUBAM NEZNANEGA OGLASEVAL

CA, KI NI NIHCE DRUGI KAKOR BIVSI RU-DARSKI INŽENIR V IDRIJI FILIP KLAVE-DA...«

»To je vendar oče Slavkovega prijatelja?« ne more verjeti Štefi in razmišlja, če je vse to res, kar je napisal Slavko v imenu primorskih rojakov, in če morda ni bil inženirju nehvalezen.

Štefi ne ve, da Slavko dela kot kopač v rudniku.

»Brala sem tvoj članek. Da nisi do inženirja Klavede krivičen? Toliko dobrega ti je storil v Idriji. In potem v Ljubljani. Pa tudi priporočilo, da imaš sedaj lepo delo v pisarni v Franciji in da lahko še študiraš, ti je sposoval,« napiše, a pismo zmečka. »Tu so tudi drugi. Slavko ne misli samo nase, marveč tudi nanje. In če so ti ogoljufani, je prav, da se je zanje postavil. Tudi sama bi ne ravnila na njegovem mestu drugače,« si pravi in napiše novo pismo, sestavljen skoro iz samih vprašanj: »Si pisal resnič? Nisi morda inženirju Klavedi nehvalezen? Ga nisi očrnil po krivici? Piš mi podrobno, kaj te je napotilo k takemu pisanku?«

In ko naslednji teden bere v Goriški straži Klavedov ogoren odgovor, podprt z navedbo pisem, ki so jih baje pisali hvaležni rojaki, med katerimi našteta celo nekaj imen, med njimi tudi Trlikarjevo, je prepričana, da je Slavko zagrešil nekaj grdega in krivčnega.

Toda že prihodnjo nedeljo prihiti Trlikarjeva k njej vsa zasopla.

»Naš se ni nikomur zahvaljeval. Vse je res, kar je pisal Slavko.«

Skoro istočasno pa prinese oče najnovejšo številko Goriške straže.

»Le poglej! Fant ni lagal,« ji ponuja časnik z naslovom: NE DOPUŠCAMO IN DOVOLJUJEMO, DA BI KDO SE NAPREJ RIBARIL V CLOVESKI BEDI IN NESRECI. »Naglas preberi. Bolje vi diš črke kakor jaz.«

Štefi vzame časnik iz očetovi rok.

Življenje in delo na hribovskih kmetijah (12)

Nič ni bilo skritega med sosedi

Zanjice, posebno mlade, so tekmovali tudi v tem, katera dela lepše snope, kajti kakršen je snop, takega moža bo dobila, so govorile stare žene. Če je bilo snopje vse razmršeno, bo razstilan in nemaren tudi njen bodoči mož. Isto je veljalo tudi za butarice v gozdru; če so se te med prevozom domov odvezale, potem tudi zakon tiste, ki je naredila tako butarico, ne bo trden.

Fantje so pri nakladanju vselej pazili, katera dela lepše, bolj gladke snope. Seveda jih tudi niso pozabili malo podražiti, posebno še, če so žele na strnišče, se pravi, če je bila v žito vsejana detelja ali trave. Takrat so kosci kosi žanjicam tik za petami, ker se pozneje tako strnišče nerado reže. Snopje so zato sproti metalni na pokošeno njivo in so ga nakladali šelet potem, ko je bilo strnišče pokošeno. Zetev na strnišče je bila bolj mučno in zamudno delo; strnišče je bodlo po nogah in hrbet je bolel, ker se je bilo treba sklanjati le napol.

Najbolj se spominjam žanic »vi našem posedu Pešarju,« o vsej hodile mimo naše hiše. Bilo jih je za celo brigado. Tudi druvod po več-

jih kmetijah so se potrudili za staro kmečko tradicijo, da so našli čimveč žanjic in da te tudi nad postrežbo niso bile razočarane. Bilo je vroče v teh pasjih dneh, vendar nikoli ni manjkalo dobre volje; da je bilo le žito lepo in da ga ni ogrozila toča, pa je bila vsa družina vesela in razigrana, posebno po južini ali po malici, kjer ni manjkalo dorega mošta.

Spominjam se še posebno starega Pešarjevega ata — Anžona, kako je ponosno hodil okrog delavcev in kako jih je klical domov. Ce so bili delavci na griču, je šel ata na nasprotni hrib. Na gače; tam je najprej zabrlizgal na prste, da je opozoril nase, nato pa je poklical svojo najmlajšo hčerko Francko in še farsneje zavpil: »Južnat!« Ce

pa so bili delavci Na gačah, je šel ata Anžon na grič in jih spet od tam klical, da se je slišalo daleč okrog. In zjutraj navsezgodaj, še v mraku, je že stal zunaj na dvorišču in klical družino, naj vstanejo. Nič ni bilo skritega! Ko so prinesli na mizo skledo in žlice, smo vselej slišali, koliko žlic je padlo na mizo. Ce je bil ata malo rožičah, je rad pribil: »Propadamo pa še ne!« Tudi ce ga je zadela kaka nesreča, je bil vselej pri koraji. To je bil še pravi kmečki kralj starega kova. Ob nedeljah je hodil k jutranji maši in potem zavil malo k svojemu bratrancu Gregorju Peterlenju, ki je imel gostilno pri Polonovcu v Poljanah. Ponavadi smo ga srečali, ko smo šli k deseti maši. Šel je dobre volje domov, včasih pa je tudi dlje ostal v gostilni, posebno po košnji in žetvi za likof. Njegovo geslo je bilo: »Povorog delat al pa povornostopat!« To je pomenilo: če delaš, delaš, kar imaš moči v sebi, potem pa lenari. Največji greh je bil, ce se je kdaj med delom počasi obračal; delaš je bilo treba s polno paro, potem pa je prišel čas za počitek.

Tudi otroci ob žetvi niso ostali brez dela. Kdor je mogel, je žanjicam donašal studenčnico, še mlajši pa so za njimi pobirali klasje. Noben klas ni smel ostati na njivi. Ce kje ni bilo domačih otrok, so ti prišli z žanjicami. Pa

tudi sicer so jih žanjice rade pripeljale s seboj, da so se vsaj dobro najedli pri ostankih. Opisala bom, kot se spominjam, kako je bilo, ko sem še pobirala klasje.

Klasje smo pobirali z vso dolgo slamo vred; klasi so bili na enem koncu v šopku. Ko je bilo slame za otroško pest, smo jo povili z najdaljšo slamo od vrha navzdol in na koncu lepo zataknili. Tako povito slamo smo zganili v veliko zanko in jo se posebej prevezali s slamo, da smo snopke lahko nataknili na roko. Tudi tekmovali smo, kdo bo nabral več snopkov, zato med otroki ni šlo brez prepipa. Najraje smo imeli take žanjice, ki so največ stresle, včasih tudi nalašč, da je bilo več veselja. Strogo pa nam je bilo prepovedano vleči klasje iz snopja ali z nepoželitev. Pobirali smo tudi ječmen in vse, kar so pač želi. Kar ni bilo za kruh, smo shranili za ptičke pozimi. Take snopke smo sušili posebej na kaskni lati in tudi mlatili smo jih posebej, najraje kje na skrivnem, da nas ni nihče motil pri tem svetem opravilu. Seveda smo naredili vse ročno; tudi pleve smo z lastno sapo izpihalo iz peharja, da je bilo žito čim bolj čisto. Pri tem se je pokazalo, kdo bo najboljši gospodar.

Starejši so se nam seveda na tihem muzali, obenem pa obuijali lepe mladostne spomine. To pobiranje klasja je

bila namreč stara tradicija. Le po zatrdom maminem zagonovitvu, da se naše zrnje ne bo pomešalo med ostalega, smo dovolili, da je dala naše žito na vrh vreče, ko je pripravljala za v mlin. Kar je rekla mama, je seveda držalo kot pribito. Tako je bila naša mokica lepo na vrhu vreče, ko so pripeljali iz mlinja. Potem pa smo pekli vsak svoj beli hlebček in ko je bil v peči, nismo upali nikamor, dokler jih mama ni vzel ven. Lepo smo jih po vrsti pomazali še z masлом, da je bila skorja voljna. Potem smo jih najprej pokusili sami. O, kakko so bili dobril! Odrezali smo jih dali tudi mami, ki je na vso moč zatrjevala, da tako dobrega kruha, kot so naši hlebčki, še svoj živ dan ni jedla.

Marija Frile

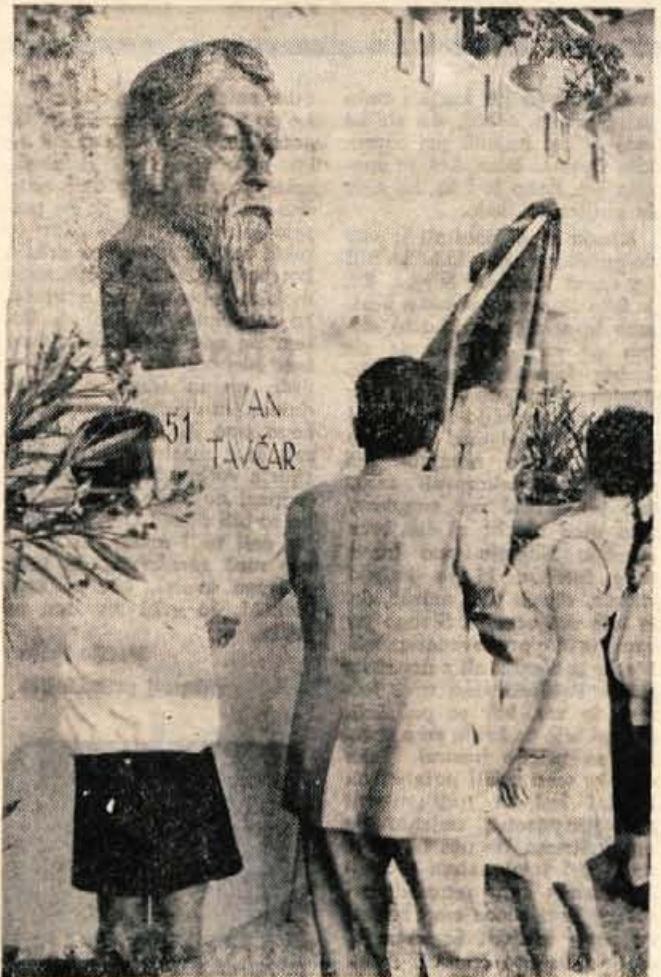
(Naprek prihodnjih)

Gorenjski kraji in ljudje

Predsednik Škofjeloške občinske skupščine Zdravko Krvina je zbranim na otvoritvi spregovoril o novi šoli. — Foto: F. Perdan

Gorenja vas dobila novo šolo

Sola v Gorenji vasi nosi ime pisatelja Ivana Tavčarja. Pred vhodom v novo šolo je v nedeljo ob 120-letnici pisateljevega rojstva odprt njegov doprsni kip predsednik skupščine občine Škofja Loka Zdravko Krvina — Foto: F. Perdan

V nedeljo dopoldne je bila v Gorenji vasi slovenska otvoritev nove šole. Nanjo so se domačini temeljito pripravili. Gasilci so postavili številne mlaje v vasi, skoraj z vsake hiše pa je plapolala zastava. Že od zgodnjih dopoldanskih ur je po Gorenji vasi igrala godba na pihala in tudi reditelji, miličniki in gasilci so imeli z urejanjem prometa in usmerjanjem vozil proti novi šoli kmalu polne roke dela. Vsakdo si je hotel ogledati veliko pridobitev za vso Poljansko dolino. Do desete ure se je na prostoru pred novo šolo zbral kakih 2000 ljudi. Poleg domačinov in prebivalcev Poljanske doline ter drugih krajev so se slovenske otvoritve udeležili tudi: član sveta federacije Boris Zihler, predsednik skupščine občine Škofja Loka Zdravko Krvina, sekretar za prosveto in kulturo SRS Slavko Bohanc, predstavniki zavoda za šolstvo, poslanci in drugi predstavniki družbenega in političnega življenja.

Vse je bilo pripravljeno za slovensko otvoritev, le električnega toka ni in ni bilo. S programom je bilo treba začeti brez ozvočenja. Žal je bilo veliko takih, ki skrbno pripravljenemu in izvedenemu kulturnemu programu in govorom zaradi premajhne slišnosti niso mogli slediti, seveda brez krivde prirediteljev. V kulturnem delu sporeda so sodelovali: mladinski pevski zbor OS Gorenja vas pod vodstvom Ivana Milaneza, recitatorji z odlomki iz Tavčarjevih del, učenci do-

mace osnovne šole z vajami ob spremljavi harmonike in narodnimi plesi, učiteljski pevski zbor »Stane Zagor« iz Kranja ter orkester Gorenenje vasi pod vodstvom Tineta Bogataja.

Zbranim je nato spregovoril načelnik oddelka za družbene službe in občno upravo pri skupščini občine Škofja Loka Ciril Jelovšek. Pojasnil je potek gradnje šole. Spomnil se je leta 1968, ki pomeni začetek zbiranja sredstev za gradnjo šolskih prostorov v občini. Aprila 1968 so se občani na referendumu odločili za plačevanje samoprispevka za dobo pet let. V jeseni 1969. leta je že bila zgrajena telovadnica v Železnikih, približno istočasno pa se je začela tudi gradnja šole v Gorenji vasi. Na razpisani natečaj je prispealo 22 elaboratov za novo gorenjevaško šolo. Komisija se je odločila za projekt dipl. ing. arch. Branka Komuta iz Maribora. Glavni projekt je izdelal Komunalni projekt iz Maribora, nadzor nad gradnjo je prevzel Škofjeloški Lokainvest, gradnjo samo pa SGP Tehnik iz Škofje Loke. Nova šola ima skupno 92 prostorov — 24 učilnic, telovadnico, 9 kabinetov, 5 upravnih prostorov itd. v izmeri 3833 m², sprejme pa lahko 700 otrok. Še posebno funkcionalno je urejen večnamenski prostor. Uporablja se lahko kot jedilnica, gledališče, avditorij za prireditve, gledališki oder ali pa se preuredi v klubske prostore. Prostor za gledalce se dviga in je zato vidljivost na oder zelo dobra. Vsa igrišča ob šoli so postavljena tako, da učenci pri igrah ne motijo ostalega pouka. Stavba se izredno lepo vklaplja v okolico. Dnevna osvetlitev prostorov je v skladu z normativi. Skupno z opremo je nova šola veljala 7 milijonov din.

Ravnatelj gorenjevaške šole prof. Vinko Jelovčan je govoril o zgodovini šole v Gorenji vasi. Stara šola že dolgo ni več ustrezzala. Pouk je bil na več koncih in možnosti za uspešno delo učiteljev in učencev so bile zelo majhne. Zaradi premajhnih prostorov ni bilo mogoče misliti na so-

dobne učne pripomočke. S postavitvijo nove šole bo lahko bolj uspešno redno šolsko delo in tudi izvenšolske dejavnosti bodo lahko zaživelle.

Predsednik krajevne skupnosti Marjan Kosmač se je pred slovesno otvoritvijo nove šole zahvalil vsem, ki so kakorkoli pripomogli k gradnji nove šole.

»Z zgraditvijo nove šole v Gorenji vasi so se močno počevala možnosti za razvoj industrije in kmetijstva po teh krajinah,« je dejal predsednik Škofjeloške občinske skupščine Zdravko Krvina. Omenil je velik pomen tega objekta, ki je odprt ravno ob 30-letnici poljanske vstaje. Po izvedbi referendumu je to že drugi zgrajeni šolski objekt v treh letih. Po slovesni izročitvi nove telovadnice v Železnikih in šole v Gorenji vasi v uporabo se bo začela gradnja novejših šolskih prostorov v Škofji Loki, ki bodo gotovi ob praznovanju 1000-letnice Škofje Loke.

Predsednik Škofjeloške občinske skupščine Zdravko Krvina je nato prerezel trak ob vhodu v šolo in odkril doprsni kip pisatelja Poljanske doline Ivana Tavčarja, po katerem je šola dobila ime. Kip je delo akademskoga kiparja Toneta Logondra iz Škofje Loke.

Po slovesni otvoritvi so si ljudje z zanimanjem ogledali nove šolske prostore. Mnogi so si šolo ogledali že tudi popoldne. Hkrati s šolo je bila odprta tudi razstava mojstra fotografije Vlastje Simončič iz Ljubljane. Razstava nosi naziv »Naša šola in njen okoliš« ter prikazuje človeka iz Poljanske doline pri delu in v okolju. »Zelim, da bi pedagoške in strokovne mladim,« je dejal posredoval. »Možnosti so tu idealne. V drugi etapi bom poskusil s sistematično vzgojo. Vidim, da je razstava vzbudila prečiščenje zanimanja. Nekatere eksponente bom priredil za učilnice, razstavo sem namreč v celoti poklonil šoli, sem pa že tudi v dogovoru za druge razstave, ki bodo tu.«

J. Govekar

Delovni gasilci

Gasilsko društvo na Podblici je bilo ustanovljeno 1953. leta. Ker so bili brez potrebnih opreme, so jo začeli zbirati po okoliških društvih. »Sosedje« so jim radi pomagali, in tako so bili gasilci s Podblice vsaj za silo opremljeni. Leta 1954. so zgradili zasilno barako. Leto kasneje so kupili motorno brizgalno, nato pa še voz za prevoz orodja. Pri vseh teh nabiralnih akcijah so vaščani radi pomagali, saj je na primer samo motorka stala 380.000 dinarjev, kar za tiste čase ni bilo malo.

Leta 1964. so začeli graditi nov gasilsko-prosvetni dom na Podblici, ki so ga dokončali 1967. leta.

Predsednik Milan Vidic je pochljal pridnost gasilcev, med katerimi je polovica mladih. Zbrati desetino danes ne predstavlja nobenega problema, razen če je večina gasilcev v službi, je dejal predsednik. Danes so podblški gasilci tudi vsaj za silo opremljeni. Manjka jim še nekaj hidrantnih nastavkov, 50 metrov cevi, univerzalni ročnik ter uniforme za pionirske desetino. — JK

PLANIŠKE SKAKALNICE V NOVI OBLEKI

Pretekli teden sem se oglašil v dolini pod Poncami, kjer samevajo svetovnoznané smučarske skakalnice, med njimi tudi velikanka, na kateri je Vzhodni Nemec Manfred Wolf s 165 m postavil nov svetovni rekord v smučkih poletih.

Vendar pod Poncami ni tak mir, kot bi si kdo mislil. Že od spomladi dalje delavci Podjetja za urejanje hudošnikov iz Ljubljane urejujejo 90, 125 in 170-metrsko skakalnico. Pretekli teden so prišli pod Poncami delavci Splošnega gradbenega podjetja Sava z Jesenic.

Preteklo soboto je mali, brkati in navihani škrat brez dovoljenja priplaval na osmo stran sobotnega Glasa. Pod sliko o plavilnem tečaju v Kamniku je namreč zapisano, da je bil tečaj »v bazenu na kamniškem pokopališču«.

Bralci nas zdaj sprašujejo, če se na kamniškem »pokopališču« podnevi kopajo živi, ponocni pa iz grobov lezejo mrljci in skačejo v bazen. »Mea culpa,« (kriv sem), so rekli stari Rimljani. In mi v uredništvu res ne moremo drugega, kot da škratu najemo ušesa. Vam, splohovani bralci, pa želimo, da plavate v bazenu na kopališču in ne na »pokopališču«.

Na ploščadi pod največjo planiško napravo sem srečal delovodjo SGP Sava z Jesenic Jožeta Koširja. Rad je povedal, kaj je novega pod slavnimi Poncami, kjer bo marca prihodnje leto 1. svetovno prvenstvo v smučkih poletih.

»Dolina skakalnic tudi poleti ni osamljena. Sem prihaja do številni turisti in sprašujejo, na kateri skakalnici je bil postavljen svetovni rekord, natanko kam je skočil (Nadalj. na 16. str.)

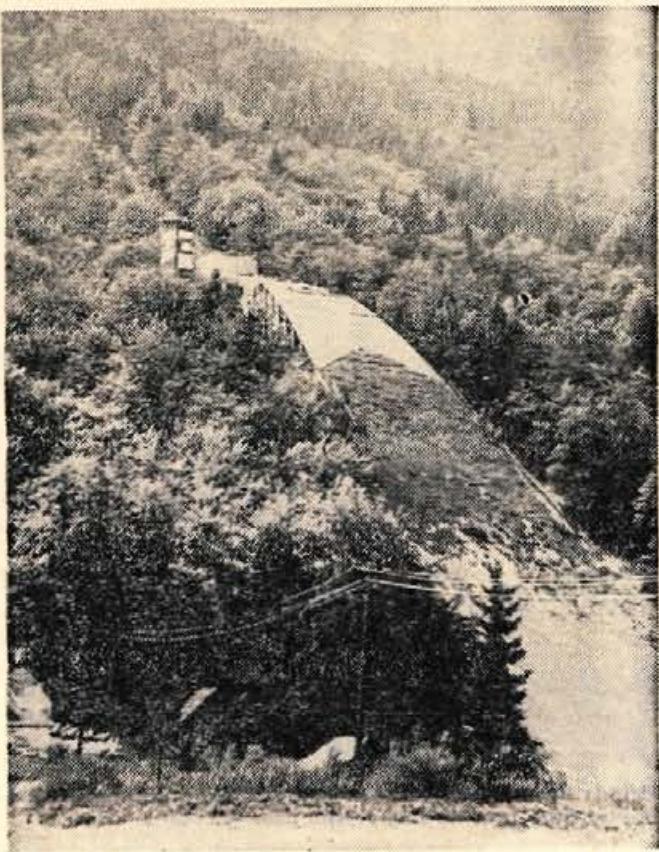
Tudi telefon

V Nemiljah, na Podblaci in na Jamniku nimajo telefona, kar vaščane teh krajev moti, saj bi prišla žična povezava s svetom marsikdaj prav. Pred desetimi leti so drogo ve za telefonsko napeljavajo že

imeli, vendar zaradi visokih stroškov akcije niso nadaljevali. Sedaj so se odločili, da bo za cesto prvi na vrsti telefon. Se posebno računajo na pomoč organov za narodno obrambo. —jk

VREMENSKA NAPOVED ZA SOLARJE — V prihodnjih mesecih oblačno s padavinami

Castilijivo 125-metrsko skakalnico, ki je dolgo kraljevala med smučarskimi skakalnicami na svetu in živi sedaj v senci velike sosedje, prekrivajo z deskami. — Foto: J. Košnjek

V petek, 27. avgusta, se je kljub hudi nevihti podal po gobu Stefan Kerec, topilec pri električnih pečeh železarne na Jesenicah. Stanuje v Planini pod Golico in v gobarski sezoni ni dneva, da se ne bi sprehodil za gobami po gozdovih in travnikih pod Golico. Tudi tega dne je pogledal pod številne smreke na Črnem vrhu pod Golico. Pod eno je potem, ko je dvignil velike veje, zagledal gobana, ki ga vidimo na sliki. Skoraj ni mogel verjeti, da je to goba, saj take še nikoli ni videl. Bila je ogromna. Čez glavo je merila nič manj kot 35 cm, ko so jo stehali, pa je je bilo skoraj dva kilograma. — Foto: B. Blenkuš

Industrijski kombinat

PLANIKA KRANJ

objavlja naslednja prosta delovna mesta za nedoločen čas:

1. referenta za uvoz

Pogoji: višja izobrazba, I. stopnja ekonomske fakultete ali višja komercialna šola; znanje nemškega ali italijanskega jezika, dvomesečno poskušno delo;

2. 10 delavcev

za razna dela v proizvodnji
Pogoji: odslužen vojaški rok

3. NADALJE RAZPISUJE ŠTIPENDIJE NA NASLEDNJIH ŠOLAH:

EKONOMSKA FAKULTETA
STROJNA FAKULTETA
FAKULTETA ZA NARAVOSLOVJE IN TEHNOLOGIJO —
KEMIJA
TEHNIČNO CEVLJARSKO ŠOLO
STRILETNA UPRAVNO-ADMINISTRATIVNA ŠOLA

1 stipendijo;
1 stipendijo;
1 stipendijo;
4 stipendije;
3 stipendije.

Kandidati naj predložijo pismene ponudbe z ustreznimi dokazili kadrovskemu oddelu kombinata v 15 dneh po objavi.

Metoda Krek iz Gmajnice pri Komendi vsa srečna prvič vozi traktor in to prav na svoj rojstni dan. — Foto: J. Vidic

Deklica na traktorju

Počasi sem se peljal od Komende proti Gmajnici po novi asfaltirani cesti. Po travniku se je cesti bližal traktor, naložen z otavo. Za volanom je sedela deklica, ki se je od sreče, da vozi traktor, kar naprej smehljala. Pred cesto je traktor ustavila in za volan je sedel njegov lastnik Janez Jerman, kmet iz Komende.

»Koliko si pa stara, da že voziš traktor?« sem povprašal deklico.

»Letos bom šla v sedmi razred osnovne šole.«

»Kdaj pa si se naučila voziti traktor?«

»Danes sem prvič vozila. Veste, prav danes imam rojstni dan, pa sem temu kmetu pomagala pospraviti otavo. Za nagrado mi je dovolil, da sedem za volan. In to na mojo rojstni dan!« je s takim zanosom dejala, da jo je bilo prijetno poslušati. Menda je nobena torta ne bi tako razveselila kot vožnja s traktorjem.

J. Vidic

Nova brv čez Kamniško Bistrico

Krajevna skupnost Kamnik je že naročila izdelavo in namestitev nove brvi jeklene konstrukcije brez vmesnih opornikov čez Kamniško Bi-

strico. Brv bo povezovala Žebljarsko in Cankarjevo cesto. Zdaj je na tem mestu lesen brv, ki je že dotrajala in ni več varna.

Ce bo čas dopuščal, bodo še letos uredili pločnike od Maistrove ulice do kopališča s potrebno kanalizacijo, ob Kranjski cesti pa so uredili zelenice.

J. V.

DOPISNA DELAVSKA UNIVERZA V LJUBLJANI

VPISUJE V DOPISNE ŠOLE

- osnovno šolo (5., 6., 7. in 8. razred)
- administrativno šolo (dveletna)
- ekonomsko srednjo šolo (dopisno, kombinirano)
- tehničko šolo (za strojno, elektrotehničko, lesnoindustrijsko in kemijsko stroko)
- delovodsko šolo (za strojno stroko)
- poklicno šolo kovinarske stroke

VPISUJE TUDI V DOPISNE TEČAJE

- nemškega in italijanskega jezika
- tehničkega risanja
- za skladističnike
- za kontrolorje in preddelavce v kovinarski stroki
- za varnost pri delu (skupinski vpis v posameznih delovnih organizacijah)

VPISUJEJO VSAK DAN od 7. do 14.30, ob torkih do 18. ure ter drugo soboto v mesecu.

Podrobnosti o sistemu dopisnega izobraževanja, učnem programu in pogojih za vpis boste lahko izvedeli iz prospeka za šol. leto 1971/72, ki vam ga pošljemo na vašo zahtevo.

S takojšnjim vpisom pridobite na čas!

SVOJ NASLOV NAPISITE S TISKANIMI ČRKAMI. Za prospekt pošljite znamko v vrednosti 3,00 dinarje na naslov:

DOPISNA DELAVSKA UNIVERZA, Ljubljana, Par mova 39, telefon 312-141, poštni predel 106.

obvešča

JUGOBANKA

ekspositura JESENICE, Cesta maršala Tita 20

- da posluje vsak dan od 7. do 11.30 in v sobotah od 7. do 9. ure.
- Ekspositura opravlja hranilniško službo, vodi devizne in žiro račune občanov.
- Poleg poslov deviznega in dinarskega varčevanja nudi ekspositura občanom tudi ostale usluge, vezane na devizne posle npr.: Prodaja deviz za privatna potovanja, odkup in prodaja čekov, odkup tujih valut, plačila in drugo.
- Lastniki deviznih računov ali dinarskih hranilnih vlog, odprtih pri Jugobanki, imajo možnost dobiti stanovanjske in potrošniške kredite.

10. oktobra žrebanje 1. kola denarne loterije v Jugobanki

- Lastniki dinarskih in deviznih hranilnih vlog, vezanih nad 13 mesecev, dobijo za vsakih 1.000 din eno srečko.
- Vse dobitke 1. kola loterije v Jugobanki, v skupni vrednosti 1.000.000 din, bomo izplačevali v gotovini.

Jugobanka — ekspositura Jesenice
Cesta maršala Tita 20

mali oglasi

PRODAM

Prodam SIVALNI STROJ bagat. Senčur, Kranjska cesta 2 4332

Prodam dobro ohranjen globok italijanski OTROSKI VOZICEK in otroški SEDEZ za v avto. Ogled od 12. ure dalje. Rus, Gosposvetska 13, Kranj, telefon 21-826 4333

KUPIM

Kupim 14-colski GUMI VOZ navadne širine. Naslov v oglasnem oddelku 4334

Kupim KNJIZNO OMARO. Naslov v oglasnem oddelku 4335

MOTORNA VOZILA

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1966. Ravtar Ferdo, Reginčeva 10, Kranj 4336

Prodam PONY EXPRES puch in JAWO 90 ccm, obo dobro ohranjena. Trojjarjeva 41, Kranj 4337

Prodam dobro ohranjen FIAT 750, letnik 1966. Galetova 5, Kokrica 4338

Prodam PRINCA tip 110. Tekstilna 5, Primskovo, Kranj 4339

Prodam FIAT 1300, letnik 1967, prevoženih 74.000 km. Telefon 22-171 Kranj 4340

Prodam AMI 6 break, star tri leta. Kokrškega odreda 30, Kranj, telefon 21-609 2341

Nujno prodam VOLKSWAGEN, letnik 1960 v zelo dobrem stanju. Dragočajna 15, Smlednik 4342

STANOVAJNA

Dekle išče SOBO v Kranju ali na Primskovem. Ponudbe poslati pod »pletljico« 2342

Mlad fant išče SOBO v Kranju ali bližini. Gregorič Alojz, Bokalova 3, Jesenice 2343

V Kranju vzamem na STANOVANJE dva študenta. Naslov v oglasnem oddelku 2344

POSESTI

Prodam enostanovanjsko HISO z vrtom. Visoko 88 4283

V najem dam NJIVE skupno ali posamezno. Podreča 35, Kranj 4345

Prodam enostanovanjsko HISO. Stražišče, Pševska 15, Kranj 4346

ZAPOSITIVE

KROJASKO VAJENKO sprejemem, tudi z oskrbo. Mali Ivan, Letence 4, Golnik 4312

Sprejemem VAJENCA za kleparja. Šifrer Janez, Cesta talcev 2, Skofja Loka 4347

ADMINISTRATIVNO MOC sprejmem tako. VEKTOR Kranj, Škofjeloška 1 4348

Tako sprejmem VAJENKO. Frizerski salon SIMUNAC Heda, Kranj, Koroška 16 4349

SENCURSKI KVINTET sprejme dobrega KITARISTA in PEVCA ali PEVKO. Osojnik, Senčur, Gasilska 3 4350

Sprejmem mlado hišno POMOČNICO (začetnico). Vsa oskrba v hiši in plača. Reži Hrastnik, Delavska 39, Kranj 4351

Iščem DELAVCA za cementarsko obrt. Likozar Marjan, Benedikova 18, Kranj 4352

Sprejmem DELAVKE za ročno barvanje keramike. Fr. Konjedic st., Delavska 39, Kranj 4353

VARUHINJO za pet ur dopoldne iščem. Plačam dobro. Prof. Avsec, Cesta JLA 6 (pri avtobusni postaji), Kranj 4354

Pozivamo gospoda iz Kranja, ki je v soboto, 28. avgusta, popoldan

NASEL V GOSTISCU PRI KONSKU NA TROJAHAN ROCNO TORBICO

modre barve z napisom ARAL, da jo takoj prinese v gostišče, ker je lastnica prišla ponjo.

SPREDITVE

12. septembra 1971 bo ob 11. uri GAMSOV BAL z lovskim krstom na KRISKI GOŘI VABLJENI!

Kranj CENTER

1. septembra amer. barvni film BODALO ob 16., 18. in 20. uri

2. septembra angl.-amer. barvni CS film ORLI NAD LONDONOM ob 16., 18. in 20. uri

3. septembra angl.-amer. barvni CS film ORLI NAD LONDONOM ob 16., 18. in 20. uri

4. septembra amer. barvni CS film ONI UBIJAO SAMO ENKRAT

5. septembra amer. barvni CS film ONI UBIJAO SAMO ENKRAT

Popravek

Opravljujem se cariniku tovarišu Janezu Filipiču, za poslenu na obmejnem prehodu v Ratečah, ker sem v reportaži od Rateč do Rodin pomotoma spremnila njegov priimek v Filipovič.

D. Selej

sveže
pakirano
meso
ZIVILA

3. septembra jugoslovanski barvni film KDOR POJE, SLABO NE MISLI ob 20. uri

Jesenice RADIO

1. septembra italij.-španski barvni film CANYON CITY

2. septembra nemški barvni CS film BOBNI TABUA

3. septembra amer. barvni film RIO BRAVO

Jesenice Pi...VZ

1. septembra nemški barvni CS film BOBNI TABUA

2. septembra amer. barvni CS film ONI UBIJAO SAMO ENKRAT

3. septembra amer. barvni CS film ONI UBIJAO SAMO ENKRAT

Dovje Mojstrana

1. septembra franc. barvni CS film PUSTOLOVCI ob 16., 18. in 20. uri

2. septembra amer. barvni film PAST ZA STARSE ob 16., 18. in 20. uri

3. septembra amer. barvni film PAST ZA STARSE ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

1. septembra zah. nemški barvni film ZIVLJENJE V DVOJE ob 18. in 20. uri

2. septembra zah. nemški barvni film ZIVLJENJE V DVOJE ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

2. septembra franc. barvni film 2ENSKE VLADAJO ob 18. in 20. uri

3. septembra franc. barvni film 2ENSKE VLADAJO ob 18. in 20. uri

Radovljica

1. septembra amer.-italij. film MASCEVALEC IZ KAROLINE ob 18. uri, franc. barvni film BLEDOLICNI UBIJALEC ob 20. uri

Skofja Loka SORA

1. septembra amer. barvni film PROFESIONALCI ob 18. in 20. uri

2. septembra italij.-španski barvni film DOLGI DNEVI MASCEVANJA ob 20. uri

3. septembra italij.-španski barvni film DOLGI DNEVI MASCEVANJA ob 18. in 20. uri

Železniki OBZORJE

1. septembra italij.-španski barvni film DOLGI DNEVI MASCEVANJA ob 20. uri

2. septembra franc. barvni film KRIK V TEMI ob 20. uri

nesreča

AUTOMOBIL JE ZANESLO

V petek, 27. avgusta, popoldne je na cesti med Jesenicami in Hrušico začelo zanašati avtomobil, ki ga je vozila Marica Robič s Hrušice. Njen avtomobil je nato opazil avtomobil nizozemske registracije, ki je pripeljal iz nasprotno smeri. Potem ko je avtomobil Robičeve odbilo, je trčil še v avtomobil Francke Bernard iz Dola pri Ljubljani. V nesreči so bili lažje ranjeni voznici Robičeva in Bernardova ter sopotnik Anton Bernard. Skode na vozilih je za 20.000 din.

V OVINEK PO SREDINI CESTE

V petek, 27. avgusta, popoldne je v Bohinjski Bistrici v blagom preglednem ovinku voznik osebnega avtomobila Mijo Markovič iz Ljubljane vozil po sredini vozišča. Iz nasprotno smeri je pripeljal v avtomobilu nizozemske registracije voznik Leo Henkens. Pri trčenju je bil nizozemski voznik ranjen in so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico. Skode na avtomobilih je za 20.000 din.

OBA HUJE RANJENA

V vasi Dobje pri Gorenji vasi je v soboto, 28. avgusta, zvečer voznik mopedja Franc Justin s Planine zadel 63-letnega Vinka Trčka s Poljan, ki je šel peš po desni strani ceste. Oba, mopedist in pešec sta padla in se huje ranila. Prepeljali so ju v ljubljansko bolnišnico.

NEPRAVILNO V OVINEK

Na cesti tretjega reda med Škofjo Loko in Gorenjo vasjo je v soboto 28. avgusta, zvečer voznik osebnega avtomobila Mate Vukušić iz Kočevske Reke zapeljal v ovinek po levi strani. Iz nasprotno smeri je pripeljala v osebnem avtomobilu Frančiška Firar iz Ljubljane in avtomobilu sta trčila. Vožnik Vukušić je bil v nesreči huje ranjen, voznica Firar pa lažje, prav tako tudi sopotnik Anton Trobec. Skode na vozilih je za 14.000 din.

NEPREVIDNO V LEVO

V vasi Lepence pri Bohinjski Bistrici je v nedeljo, 29. avgusta, popoldne Jože Prezelj, star 71 let, na kolesu pony ekspres zavjal v levo. Pri tem je zaprl pot vozniku osebnega avtomobila Milanu Mudlacku iz Ljubljane, ki je pripeljal iz nasprotno smeri. Pri trčenju je bil Jože Prezelj ranjen in so ga prepeljali v jeseniško bolnišnico.

NEZGODA NA KOLESARSKI DIRKI

V Gorenji vasi nad Škofjo Loko sta se v nedeljo, 29. avgusta, dopoldne na kolesarski dirki v organizaciji Kolesarske zveze Slovenije, poškodovala dva kolesarja. Pred kolesarji bi moral voziti avtomobil opremljen z opozorilnimi zastavicami, da bi opozarjal druge udeležence na nevarnost. Avtomobil pa je vozil za skupino kolesarjev. V nepreglednem ovinku je pripeljala kolesarjem nasproti voznica osebnega avtomobila Aljana Obid iz Ljubljane. V njen avtomobil sta se zaletela kolesarja Stefan Podborščak iz Krškega in Mihail Končar iz Litije. Podborščak je bil težje ranjen, Končar pa lažje. Prepeljali so ju v ljubljansko bolnišnico.

NENADOMA STOPIL PRED AVTOBOMIL

V bližini bencinske črpalki v Radovljici je v nedeljo, 29. avgusta, zvečer voznica osebnega avtomobila Janja Perkovčič iz Ljubljane zadela Franca Slibarja, starega 77 let. Nesreča je pripetila, ko je Slibar nenadoma z desne strani stopil na cesto pred avtomobil. Zaradi hudi poškodb je Franc Slibar že med prevozom v bolnišnico umrl.

L. M.

Popravek

V podatke o prometni nesreči 22. avgusta popoldne v naselju Studeno se je vrinila pomota. V dnevnem poročilu UJV Kranj piše, da je voznik Janez Ravnihar iz Zg. Luže vozil v ovinku z neprimereno hi-

trostjo in po levi strani ceste. Iz nasprotno smeri je pripeljal voznik Janez Lampič iz Škofje Loke prav tako po levi. Zaradi takšne vožnje obeh voznikov sta avtomobila trčila.

L. M.

Tudi mladoletni ropar v zaporu

V soboto, 28. avgusta, so miličniki iz Poreča na njegovem domu v Kočičih aretrirali 15-letnega Luciana S. in ga še isti dan pripeljali k preiskovalnemu sodniku v Kranj. Preiskovalni sodnik Terpin je odredil pripor.

Za mladoletnikom je bila razpisana tiralica zaradi roparškega napada pri Vrbi. Pred dvema tednoma sta Luciano in pa njegov pojdaš Bighelli napadla Franca Kolariča iz Maribora in z orožjem zahtevala denar. Bighelli-

ja so ujeti še istega dne, mladoletnik pa je pobegnil. Za sedaj je znano le to, da se je iz Hamburga pripeljal z letalom na zagrebško letališče. Kje je bil vseh 12 dn. ni znano. Z avtobusom se je odpeljal domov, tam pa so ga še isti dan prijeti. Proiskava je v teku.

Požar

V nedeljo, 29. avgusta, po polnoči je na gospodarskem poslopju Janeza Glasovca v Zg. Brniku izbruhnil požar. Pogoreli so skedenj, šupa in ostrešje zidanega hleva ter živilska krma. Skode je za okoli 60.000 din. Požar so gasili domaćini, prostovoljni gasilci ter kranjski gasilci.

Z drugega mladinskega namiznoteniškega tekmovanja za pokal Kranja — Foto: F. Perdan

V lepem vremenu in športnem vzdušju

Konjske dirke v Komendi

Prireditelj ne odgovarja za morebitne nesreče, ki bi jih povzročil vozač ali njegov konj. Gledalci naj bodo discipliniram in naj ostanejo na zunanj strani proge, za ograjo. Dirkalna steza mora biti prosta. Tako so organizatorji zapisali v Program konjskih dirk, ki ga je dobil vsak gledalec za 10 din in je služil kot vstopnica. K sreči je bil za otroke prost vstop. Pa tudi zdravniška služba in veterinar sta bila brez dela.

Gledalcev je bilo več kot lani. Sodim, da jih je bilo prek 3000. Vreme je bilo naklonjeno tekmovalcem, organizatorjem in gledalcem. I. jubilej konjskega športa so prišli iz vseh krajev Slovenije.

Na hipodromu se je zvrstilo devet dirk, od katerih je

bila najpomembnejša »Četrta tek krožne dirke Slovenije«, na kateri je zmagal Labinka na vajetih Ljubljancana Konrada Hojsa. S tem sta si priznili prvo nagrado v znesku 2.000 din.

V enovprežni handicap vožnji za 3 do 12 letne kasače na proggi 2000 m je zmagal Pikolo z voznikom Jernejem Bolkovičem, drugi pa je bil Leon II. z voznikom Juhantom iz Komende (prva nagrada 650, druga 400 din). V drugi dirki v enovprežni handicap vožnji na proggi 1.700 m je zmagal Reno z voznikom Alojzem Jurešem iz Ljutomerja.

Enovprežna vožnja za kmečke konje na proggi 1.500 m je bila zelo privlačna za gledalce, posebno domaćine. Zmagal je Muro z voznikom

Janezom Kalanom iz Zalog pri Cerkljah. Drugi je bil Mišo z voznikom Mišom Puharjem, tretji pa Pubi z voznikom Janezom Drinovcem.

Srečno in brez padcev sta se končali tudi dve dirki v preskakovjanju ovir, kjer so nastopali le člani KK Ljubljana.

Največ aplavza je požela dvovprežna handicap vožnja na proggi 2000 m v kateri je zmagal z znatno prednostijo voznik Kruščič iz Ljubljane. Za konec naj omenim že kmečko galopso v kateri so prva tri mesta zasedli domaćini Globičnik, Dimic in Drmova.

Na vrtni veselici poleg podroma so ljudje rajali dolgo v noč. In največ govorili o konjih.

J. Vidic

Mladinci Triglava že drugič prvaki

V Rovinju je bilo že drugo letosnje mlačinsko vaterpolo prvenstvo SRS. Prvo je bilo neregularno, ker so nastopile le tri ekipe. Tudi v drugem ni bilo nič bolje. Organizatorjem so se prijavile ekipe Kopra, domačega Delfina ter dve moštvi kranjskega Triglava. Lep odnos so spet pokazali predstavniki plavalne zveze Slovenije, saj so tik pred začetkom poslali telegram, da zmagovalna ekipa dobi pokal za osvojeni republiški naslov pozneje. Prav tako je pozabila na delegiranje sodnikov, saj so prvenstvo sodili le trije sod-

niki, ki so na to tekmovanje prišli z ekipami. Zaločno je, da že z mlačinskimi vrstami plavalna zveza Slovenije postopa tako, kot smo vajeni pri članih.

Rezultati — I. kolo: Triglav I : Delfin 11:2, Triglav II : Koper 8:2, II. kolo: Delfin : Triglav II 2:5, Triglav I : Koper 18:3, III. kolo: Koper : Delfin 3:5, Triglav II : Triglav I 7:10.

Lestvica:	
Triglav I	3 3 0 0 39:12 6
Triglav II	3 2 0 1 20:14 4
Delfin	3 1 0 2 9:19 2
Koper	3 0 0 3 8:31 0

Zanimivo je, da je na listi strelcev kar prvi šest igralcev prvega in drugega moštva Triglava. Najuspešnejši je bil Švarc (Triglav I) z 10, sledita pa mu Malavašič (Triglav I) in Stariha (Triglav II) 8 ter Balderman 7. —dh

Popoln uspeh ELANA

V soboto in nedeljo je bilo v Zbiljah II. odprto prvenstvo Slovenije v smučanju na vodi. Nastopilo je 28 tekmovalcev iz 4 klubov. Zanimivo tekmovanje si je ogledalo nad 3000 gledalcev.

Na prvenstvu so sodelovali tudi tekmovalci in tekmovalke Elana iz Begunja, ki so pobrali večino prvih mest. V mlačinski konkurenči je Blaž Finžgar osvojil naslov prvaka v skokih, dočim se je v slalomu, likih in kombinaciji moral zadovoljiti z drugim mestom za Robinšakom (Slovenia-Maribor).

V moškem slalomu je Elanovec Fric Detiček vozil izredno zanesljivo in osvojil prvo mesto z 51,5 točkami pred klubskim tovarišem Markom Potočnikom, ki jih je zbral.

F. Rozman

32. Slednji je bil najbolj izenačen tekmovalec v vseh disciplinah in mu je zasluzeno pripadel naslov prvaka v kombinaciji z 2034 točkami. Najzanimivejša točka tekmovalnega programa so bili skoki. Za naslov prvaka so se borili Elanovci Primož Finžgar in Jože Dežman in Ljubljancan Blaž Gornik. Zmagal je Primož Finžgar s skokoma 28 in 25,5 metra, medtem ko se je Jože Dežman zaradi padca v prvem skoku moral zadovoljiti s tretjim mestom. Organizacija prvenstva v rokah kluba za vodno smučanje iz Ljubljane je bila dobra. Prihodnjo soboto in nedeljo bodo Elanovci nastopili na državnem prvenstvu, ki bo v Otočevu na Prespanskem jezeru.

Triglavani, ki so tokrat prvič startali brez svojega trenerja Petra Didiča, so klub novemu tehničnemu vodji dr. Dragu Petru pokazali, da vedo in da znajo tudi brez njega igrati vaterpolo. Toda je raje z mlačinci na republiško mlačinsko prvenstvo SRS, kjer je z obema ekipama dosegel odličen uspeh — op. p.). Po priporavnju so Kranjsčani igrali odlično, saj so jih z aplavzom nagradili vsi prisotni gledalci v plavalmem bazenu.

Rezultati: Triglav : Triestina 7:5, Triglav : Primorje 6:5, Triglav : Roma 6:3, Primorje : Triestina 5:7, Primorje : Roma 7:6, Roma : Triestina 6:1.

Triglav je nastopal v naslednji postavi: F. Reboli, Mohorič, Kodek, Nadižar, Balderman, Šorli, J. Reboli, Velikanje, Chvatal, Finžgar. Vrstni red: 1. Triglav 6, 2. Roma 2, 3. Primorje 2, 4. Triestina 2. —dh

Kazni so znižali

Nogometni funkcionarji in igralci iz Kranja, ki so bili vpleteni v znano kranjsko nogometno »afero« so se razen Mihe Bajžlja pritožili na komisijo za pritožbe pri nogometni zvezki Slovenije. Imenovana komisija je še enkrat pretresla ves material in odločila, da se nekatерim posameznikom znižajo kazni. Najhujje kaznovani Rudi Gros, ki ga je disciplinska komisija doživljenjsko kaznovala za opravljanje funkcij v nogometu, ima sedaj prepoved opravljanja funkcij v nogometnem športu le eno leto in pol, sekretar GNP Pavle Novak je kaznovan s 6 meseci (prva kazneni 1 leto). Popolno-

ma so odpisali kazni nogometnika Semetu in ima zato igralec takojšnjo pravico nastopa za NK Triglav. Hkrati so znižali kazen tudi igralcu Marjanu Ajdovcu, ki je dobil namesto dveletne le enoletno prepoved igranja. Nogometni klub Triglav je bil kaznovan z odvzemom treh točk namesto prejšnjih šestih, vendar ta odločitev ne vpliva, da se Triglav ne bi vrnil v zahodno konško ligo. Nespremenjena pa ostane kaznen za Miha Kramarja, predsednika NK Kranj. Prav tako je ostala nespremenjena kaznen za nogometnika Miha Bajžlja, ki ga je disciplinska komisija doživljenjsko kaznovala. J.J.

V soboto je bil v športnem parku Stanka Mlakarja peti kriterij slovenskih mest v atletiki.

Drugi mednarodni mlačinski namiznoteniški turnir

Odličen naraščaj v Kranju

Telovadnica osnovne šole Franceta Prešerna je doživel svoj krst. Tu so se namreč na drugem mednarodnem mlačinskem namiznoteniškem tekmovalju za pokal Kranja pomerili tekmovalci Madžarske, Italije, Avstrije in Slovenije. Pod pokroviteljstvom občinske skupščine Kranj se je v dvodnevnih borbah pomerilo za najboljšega 48 tekmovalcev.

Mlači igralci in igralke so pokazali zvrhano mero dobre znanja in borbenosti namiznoteniške igre. Pri mlačincih je tokrat presentil Triglav Ramovš, ki je v finalu brez težav z 2:0 odpravil favoriziranega igralca reškega Kvarnerja Heramija. Največ uspeha so na drugem kriteriju imeli predstavniki organizatorja NTK Triglav. Z dvema osvojenima prvima mestoma pa se tokrat ponaša ljubljanska Olimpija.

Rezultati — ekipo — MLADINCI: polfinale: Olimpija : Triglav 5:4, Sobota : Spartakus 5:1; finale: Sobota : Olimpija 5:3; vrstni red: 1. Sobota, 2. Olimpija, 3. Triglav, 4. Spartakus; mlačinke: polfinale: Olimpija : Spartakus 5:2, Dižensansg : Triglav 1:5; finale: Olimpija : Triglav 5:3; vrstni red: 1. Olimpija, 2. Triglav, 3. Spartakus, 4. Dižensansg.

MLADINCI — posamezno: polfinale: Ramovš (Triglav) : Klinar (So) 2:1, Heramija (Kvarner) : Starc (Tr) 2:0; finale: Ramovš : Heramija 2:0; vrstni red: 1. Ramovš 2. Heramija, 3. Klinar, 4. Starc; dvojice: polfinale: Heramija-Köfelf (Kvarner-Borovlje) : Bjedov-Gumilar (Sokol) 2:1, Novak-Ramovš (Triglav) : Tenesvary-Czenky (Spartakus) 2:1; finale: Novak-Ramovš : Heramija-Köfelf 2:1; vrstni red: 1. Novak-Ramovš, 2. Heramija-Köfelf, 3. Bjedov-Gumilar, 4. Tenesvary-Czenky.

MLADINKE — posamezno: polfinale: Verstovšek (Olimpija) : Nagy (Spartakus) 2:1, Kalan (Olimpija) : T. Novak (Triglav) 2:1; finale: Verstovšek : Kalan 2:0; vrstni red: 1. Verstovšek, 2. Kalan, 3. Nagy, 4. Novak; dvojice: polfinale: Verstovšek-Kalan (Olimpija) : Nagy-Pataky (Spartakus) 2:1, L. Novak-Zakojč (Triglav) : T. Novak-Toth (Triglav-Borovlje) 2:0; finale: Verstovšek-Kalan : L. Novak-Zakojč 2:0; vrstni red: Verstovšek-Kalan, L. Novak-Zakojč, Nagy-Pataky, T. Novak-Toth.

Mešane dvojice: polfinale: Verstovšek-Tičar (Olimpija) : T. Novak-Starc 2:0, L. Novak-Ramovš (Triglav) : Kalan-Gabrijelčič (Olimpija) 2:1; finale: L. Novak - Ramovš : Verstovšek-Tičar 2:1; vrstni red: L. Novak - Ramovš, Verstovšek-Tičar, T. Novak-Starc, Kalan-Gabrijelčič. —dh

V. kriterij slovenskih mest v atletiki

Kranj tretji

Na stadionu Stanka Mlakarja je bilo končano še eno veliko tekmovanje. V tekmovalju imenovanem Kriterij slovenskih mest so se pomerile mestne reprezentance sedmih slovenskih mest. Največ uspeha je imela reprezentanca Celja, ki je zasedla prvo mesto v obeh konkurencah, druga je bila Ljubljana, tretji pa Kranj.

Zaradi mehke steze so bili doseženi le poprečni rezultati. Nadpoprečne rezultate so dosegli Pečar v metu disku z rezultatom 56,80. Urbančičeva v metu krogla v rezultatom 12,65 ter Špilar, kateremu je uspelo kot prvemu Slovencu v letošnji sezoni vreči kopje preko 70 m. Največ prvih mest je osvojila reprezentanca Celja in to kar enajst. Kranj je osvojil tri prva mesta.

Rezultati — MOŠKI: 110 m ovire: 1. Penca (Lj) 15,2, 5. Kaštivnik (Kr) 16,6; 100 m: 1. Kocuvan (Ce) 11,0, 2. Milek (Kr) 11,1; kopje: 1. Špilar (Nm) 70,49, 4. Fister (Kr) 56,54; 1500 m: 1. Svet (Ce) 3:57,2, 4. Kogoj (Kr) 4:17,1; višina 1. Vivod (Ce) 200, 5. Prezelj (Kr) 180; 400 m: 1. Obal (Ce) 49,8, 5. Sagadin (Kr) 55,7; daljava: 1. Udovč (Kr) 6,95, 2. Košir (Mb) 6,79; 800 m: 1. Kavčič (Kr) 1:54,4, 2. Zalokar (Ce) 1:55,5; 1500 m zapreke: 1. Kolenc (Lj) 4:25,4, 2. Vegutari (Kr) 4:31,8; disk: 1. Pečar (Lj) 56,80, 4. Konec (Kr) 40,07; troskok 1. Prezelj (Kr) 14,73, 2. Lenard (Mb) 13,38; krogla: 1. Plkula (Ce) 15,64, 5. Ort (Kr) 11,07; 5000 m: 1. Lisec (Ce) 15:18,2, 5. Smid (Kr) 17:43,6; 4 × 100 m: 1. Celje, 2. Kranj.

ZENSKE: 100 m ovire: 1. Peče (Ce) 15,4, 7. Trček (Kr) 20,6; krogla: 1. Urbančič (Ce) 12,65, 7. Kurnik (Kr) 8,93; 100 m: 1. Marolt (Ce) 12,6, 5. Klemenc (Kr) 14,0; daljava: 1. Hiti (Mb) 5,33, 4. Kavčič (Kr) 5,07; 400 m: 1. Pergar (Mb) 1:00,7, 6. Grobin (Kr) 1:09,1; disk: 1. Ronut (Mb) 42,25, 4. Miščevič (Kr) 34,52; 800 m: 1. Urankar (Ce) 2:17,1, 6. Mašič (Kr) 3:32,1; 200 m: 1. Pavšar (Ce) 26,2, 5. Sintič (Kr) 29,2; višina 1. Lovše (Mb) 173, 3. Papler (Kr) 150; 4 × 100 m: 1. Celje, 2. Kranj. —D. Zumer

1 vprašanje 3 odgovori

Turistični delavci v manih turističnih središčih (Bled, Bohinj, Kranjska gora itd.) pravijo, da bo letošnja sezona rekordna, saj so omenjeni kraji še sedaj zasedeni, kar prejšnja leta ni bilo v navadi. Kako pa so z letošnjo sezono zadovoljni v krajih z manjšo turistično tradicijo, smo se vprašali. Odgovore smo poiskali v Naklem, Tržiču in Predvoru.

● Janka KORENCAN, vodja turistične poslovnice v Naklem: »Letošnja sezona je vsekakor boljša od lanske. Lani smo imeli na primer v Naklem do konca leta 4700 prenočitev, letos pa že do konca avgusta prek 5000. V Naklem se je prav tako začel stacionarni turizem. Prej so bili skoraj izključno prehodni gostje, sedaj pa je teh še okrog 80 odstotkov. Ljudje ostajajo pri nas po teden, dva ali celo mesec. Drugo leto bo gotovo še bolj zavzel camping Trnove v Dupljah. V Naklem je bilo doslej kar 80 odstotkov vseh gostov tujih in sicer prevladujejo Nemci, Holandci, Italijani in Avstrijeci. Najdlje ostajajo pri nas Holandeji in Nemci, od domačih pa Hrvati, ki jih je tudi največ. V Naklem imamo sedaj 106 turističnih postelj pri 22 lastnikih, s katerimi društvo izredno dobro sodeluje. Vsakega gosta plijemo do sobe, kar ni težko, saj je naša poslovničica odprta od 8. ure zjutraj do 11. ure zvečer.«

Ceprav je za nas značilen prehodni turizem, je število gostov poraslo. Ker je bil Bled zaseden, so številni gostje prihajali k nam. Tudi camping v Podljubelju je bil dobro obiskan. Tujih gostov je bilo več kakor domačih. Največ je bilo Nemcev, Holandcev in Avstrijev, povečalo pa se je tudi število Francozov, turistov iz severnih dežel in iz Anglije. Med domačimi gosti pa so prevladovali »obmorci«, predvsem Rečani in Opatičani.«

● Lojze ZUMER, vodja recepcije hotelov Bor in Grad Hrib v Predvoru: »Kljud temu, da je Predvor na turističnem trgu še mlad, je bila letošnja sezona zelo dobra. Posebno učinkovita je bila inozemska reklama in smo zato z delom agencij Globtour, Jugotours in Centropa zadovoljni. Odziv je bil najboljši v Belgiji, od koder je bilo gostov največ. V mislih imam stacionirane turiste. Poleg Belgijcev je bilo največ Nemcev, Italijanov in Avstrijev. Tudi Francozov je bilo letos več. Zanimivo pa je, da je bilo Holandcev manj. Od domačih je bilo

● Drago JOSEF, Turistični informacijski biro Bistrica pri Tržiču: »Letošnji turistični promet je vsaj za tretjino boljši od lanskega. Temu primerni so tudi finančni rezultati,

Največja planiška skakalnica bo prenovljena dočakala I. svetovno prvenstvo v smuških poletih, ki bo marca prihodnje leto. — Foto: J. Košnjek

PLANIŠKE SKAKALNICE V NOVI OBLEKI

(nadalj. z 11. str.)

Wolf, kako moremo spraviti na tako mogočno napravo toliko snega itd. Po svojih močeh jih odgovarjam. Se sreča, da znam nemško. Se bolje pa bi bilo, če bi imel o dolini in njenih skakalnicah kakšen prospekt ali napisano besedilo. Gostje bi laže razumeli preteklost in sedanost Planice.«

Res se je med tem časom, ko sem bil v Planici, pod skakalnico zvrstilo precej tujcev, ki so s prostim očesom ali z daljnogledi občudovali Bloudkovo in Goriškovo mojstrovino.

največ Hrvatov in Beograjanov ter Novosadčanov. Tudi gostje iz obmorskih krajev so prihajali k nam. Mislim, da so bili vsi s Predvorom zadovoljni. Letošnja sezona je res ena najboljših in to predvsem zaradi dveh stvari: približujemo se okusu in potrebam zahodnoevropskega turista, pa tudi kvaliteta in struktura gostinskega kadra je boljša. K uspešni sezoni je seveda pripomoglo tudi vreme. Dodal bi še to, da je sodelovanje med lastniki zasebnih turističnih sob in hoteli zelo dobro. Tako sodelovanje velja še utrjevati in to je pogoj za napredok.«

J. Košnjek

mo potem posejali s travo, da veter ne bo odnesel slame, s katero je prekrito doskočišče. Vse to bo potem treba prepojiti z neke vrste katakom. Preko vsega tega bomo napeli mrežo, tako da erozija ne bo mogla načeti skakalnice. Prav tako je popravljena arena. Gledalci bodo imeli več prostora. Tudi parkirni prostori so večji, v areni pa so že zakoličene sanitarije. Mi še nismo dolgo tukaj. Popravili bomo sodniški stolpmeter in ga odmaknili od skakalnice. Sodniki bodo tako lahko laže sledili in ocenjevali skakalčev let.«

In kaj bo novega na ostalih dveh skakalnicah, sem vprašal Koširja.

»Na 125-metrski bo treba zamenjati ves les in ga prekriti z lepenko, da bo dalj časa zdržal. Les so prenašali in prevažali državni reprezentantje, ki so bili na treningu v Planici. Nalet bo prenovljen in nekoliko skrajšan. Skakalnico tudi prekrivajo z deskanimi in to večinoma z macesnom. To je zamudno delo. Temeljito bodo popravili iz 90-metrske skakalnice. Reprezentantje so opravili zemeljska dela. Spremenili so radius pri odskočni mizi ter spodnjega obitev, ki ga bodo tudi popravili.«

Planica bo torej pričakala bližajočo se zimsko sezono lepša, prenovljena. Planinski komite se je z vso resnostjo lotil dela, in le kdor utegne, mu pomaga. Planica je konec koncev naš ponos, vreden nebo dosegla svoj vrhunec in nanj mora biti dobro pripravljena. J. Košnjek

GORENJCI!

Vabimo vas, da nas obiščete v novi trgovini v delavskem domu Franca Vodopivca, nasproti tovarne Sava.

•CHEMO•

Chemo Kranj

Nudimo vam:

barve, lake, lepila, čistila, kozmetiko, avtokozmetiko, podne obloge itd.